

ar fulenn

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Skrivañ da : A. GOALIG - RANN AN DIABARZH SAE-
63, straed Pont 'n abad 29000
KEMPER.

NIVERENN 48 - Meurzh 10 a viz Ebrel 1979-

TAOLENN

RENTAN-KONT RANN AN DIABARZH

RENTAN-KONT RANN AR C'HELENN (n'eo ket bet kaset).

RENTAN-KONT AR MEREREZH

RENTAN-KONT AN DIAVAEZ

RENTAN-KONT AN EMBANN.

NIVERENN PRIENTIN DAEL SKOL AN EMSAV 1979.

krediñ stourm - krediñ trec'hiñ

RENTAN-KONT RANN AN DIABARZH

Ur bloavezh ouzhpenn evit istor SKOL AN EMSAV ha petra chomo deus ar bloavezh-se.

- da gentañ tout ar "subventionoù" hon eus bet gant ar chart : 12,5 M. Peadra da baeañ daou zen evid labourat evid Skol an Emsav (divizoù an dael ispisial).

- N'hellan ket lavarout eo bet kresket kalz niver an izili abalamour d'ar "giladenn" e Leon ha Treger.

Peder greizenn a gas war-raok ul labour en un doare ingal Kemper, An Oriant, Roazhon ha Naoned. Ar c'hreizennoù nemeto o deus kemeret perzh e buhez kreiz SAE er bloaz-mañ.

- an darempredoù etre burev SAE (anavezet PS) hag an izili a chom rouez. Peurvuiañ ne vez ket respontet d'al li-zhiri, memes ar re resis tre. Evit ur studiadenn diwar benn SAE (levr bruderezh) oa bet kaset gant an diabarzh 15 lizher bennak. Trugarekaat a ran an 3 ezel o deus respontet.

Setu un nebeud sonjoù a teu din diouzhtu o skrivañ rentañ kont ar bloaz-mañ. Gwelomp un tammig tostoc'h penaos eo paseet ar bloaz.

An emvodoù :

Bodet eo bet ar PS, ar PR en un doare reoliek.
Emvodoù ar PS e Karaez
Emvodoù ar PR e Mur.
Un dael ispisial zo bet bodet ivez en Oriant.

Un dra a lavaran diouzhtu, ne dalv ket ar boan bodañ ur P.R. pa teu ken izili ar PS, damberr ? (re a emvodoù, roll labour re teknik, ...). E giz am eus lavaret en Dael paseet. Bodañ ar Poelgor Ren pe ar c'huzul ren bep daou viz a lak ar PR da goll e dalvoudegezh.

Ar c'hreizennoù :

Peder greizenn a labour ingal : Kemper, an Oriant, Roazhon, Naoned.

Klasket meus gouzout meur a wech petra rae an holl izili all strewet 'barzh ar vro (war bouez un nebeud eveljust).

An izili :

E pad ar bloaz pasaeet 88 ezel o deus paeet o skodenn, ouzhpenn 30 all n'o deus ket adkemeret o gartenn. Perak ? Mad vefe deomp klask respont d'ar goulenn. D'ur goulenn all vefe mad klask respont ivez eo gouzout penaos lakaat an dud da respont d'ar goulennoù graet dezho... Dav eo din lavarout e-pad daou vloaz e-barzh an diabarzh, n'on ket deuet a-benn. An dra-se eveljust, n'eo ket evid kalonekaat paotr an diabarzh.

Kont Skol e Emsav

- 4 -

60-(600) EMBANNADURIOU

Poster Divroañ + Anjela Duval.....	2 140,00
Pare Paotred Dalton.....	26 259,60
Deiziataer 78 (ar peurrest zo bet paeet e 77)	7 138,32
Deiziataer 79.....	22 561,94
Golo lizher " Labour e Breizh".....	764,40
Pegsun " Nann d'an distruj nukleel".....	1 622,88

63 - EMVODOU - FREJOU LIESSEURT DIAVAEZ

630-1 Poellgor Ren - Dael.....	3 805,50
630-2 Feurm salioù.....	97,00
632 Babby sitter.....	170,00
633 Rann an diavaez.....	68,80
631 Kevrad IBM.....	433,13
634 Binviji bihan.....	119,59

<u>ASSURANSOU</u>	I 160,08
Prest da "WANIG ha WENIG".....	1 000,00

60-601 FINVIOU KELENN

Levrioù OMNIVOX.....	I 637,97
Skritelloù brudañ ar c'hentelioù.....	2 000,00
Kartenoù skolidi.....	241,08

STAJOU SKOL AN EMSAV

Staj pask sant Evarzeg.....	9 573,00
Kañv Skaer.....	16 614,28
Stummañ sant Negau.....	140,00
Kelenouriezh staj Rosporden.....	331,00
Staj Nedeleg an Oriant.....	I 487,60
Staj "Studi ha chanterion".....	220,00

FREJOU MEREREZH HA LIESSEURT BUREV -66-

663- Kelaouiñ "AR FULENN".....	I 589,95
660- Bruderezh traktoù FPCB + GAB.....	979,94
662- Liesseurt burev mererezh.....	872,32
664- Frejoù PTT.....	872,54
64 - Frejoù hent.....	406,00

DISOC'H..... 54 779,06

148 785,98

70- EMBANNADURIOU

Poster Divroañ + Anjela Duval.....	610,00
Luky Luk.....	I 816,00
Deiziataer 78.....	23 572,07
Deiziataer 79.....	4 364,00
Golo lizher.....	I 080,00
Pegsun "Nann d'an distruj nukleel".....	574,00

7101- Skodennoù izili.....	5 751,21
7102- Enskrivadurioù skol.....	3 040,00

Yalc'hadoù ar charte..... (reoù enkefiet e 1978)	75 000,00
---	-----------

Enkefiet evit an emvodoù.....	2 183,20
-------------------------------	----------

STAJOU

Sant Evarzeg.....	9 573,00
Skaer.....	I9 632,50
Kelennouriezh Rosporden.....	207,00
Nedeleg an Oriant.....	I 383,00

I48 785,98

RENTAN-KONT RANN AR MEREREZH

Kavet 'vo amañ da heul kont Skol an Emsav evit ar bloavezh 1978, n'em eus ket graet anezhañ adaleg Dael 78 betek Dael 79 rak re ziaes eo dre ma c'hell bezañ kemmet mare an Dael bep bloaz, hag ouzhpenn eo aesoc'h evel-se e keñver goulennoù ar Charte.

Lod deus izili Skol an Emsav a sonj eo ar mererezh ur garg "teknik" ha netra ken, met siwazh n'eo ket toud enkefiañ ha dispign arc'hant evit ma c'hellfe ar stourm mond war raog. Klask a rin amañ ober resisadurioù evit ma talvezfe ar chiffoù.

DISOC'H : 54 779,06 e gwirionez an disoc'h a zlefe bezañ deus 75 000 e fin miz kerzu dre ma oamp o paouez degemerout arc'hant ar chart, da lavaroud eo ma ne vefe ket degouet e vefe bet un toull deus 20 221 Lur pe kentoc'h e vefe bet ret gortoz gwerzh deiziataer 79 evit paeañ anezhañ.

Breizh (Coop) a zle deomp evit ar bloavezh 78, ouzhpenn daou villion (kozh).

Da larout eo gwerzh an deiziataer 79 gant ar c'hreizennoù a vo gounid "net".

STAJOU :

Dispignet etre toud : 28 265 Lur;enkefiet : 30 795 Lur.

Gounid war ar bloavezh : 2530 Lur, neuze n'eus ket tu da huchal dre ma vez graet sañset, ur bern gounid war goust an dud a zeu d'ar stajoù.

Ha c'hoazh chom a ra 2 530 Lur peogwir n'eus ket kalz tud o deus goulennet kaout un distaol mod all vefe bet koll.

Ha se hep kontañ an assurans evit an holl stajoù hag a zo bet kontet a ziforc'h = 1 160,08 Lur. Araok huchal eo gwello c'h, neuze, studiañ ar c'hontoù ha prederiañ.

AR POSTOU 63+64+66

Da lavarout eo frejoù liesseurt + Ar Fulenn a ra etre toud 9 414,77 lur hag an enskrivadurioù skol + ar skodennoù izili 8 791,21 lur Bez e c'heller gweloud e vez tost goloet ar frejoù gant ar skodennoù + enskrivadurioù. Ar pezh a zo mat d'am soñj e keñver politikezh rak evel-se an embannadurioù a bep seurt a c'hell degas arc'hant a c'hello bezañ implijet evit obererezhioù foran.

YALC'HADOU CHARTE

75 000 lur , ar peurest 50 000 lur a zo bet enfeñfiet e 1979, lakaet m'eus arc'hant ar charte war ur gont ispisial en ti bank "bons à terme" degas a raio deomp 500 lur bep miz a interestoù.

Mod all en em c'houlenn a ran hag e vez lennet AR FULENN gant izili SKOL AN EMSAV rak skrivet e oa bet sklaer tre e oa e-barzh "bazar SAE" a-bep seurt traoù evit bezañ gwerzhet er standoù ha dreist holl un eil Luky Luk "Pare Paotred Dalton" ; ar stok ne zigresk ket ! Arabat deoc'h kaout aon da c'houlenn traoù,kaset 'vo deoc'h.

EMVODOU RANN AR MEREREZH

Bez zo bet div ; unan e miz Even 78, hag unan all e miz meurzh 79. En hini kentañ eo bet studiet ar goulennoù yalc'hadoù digant antiez kêr, ha diskouezet eo bet penaos ober. Siwazh ne oa deuet nemet kreizenn an Oriant, Kemper ha Leon. Da heul an dra se eo bet graet evit ar wech kentañ ar goulenn en Oriant, hag eo bet roet 500 lur gant an ti-kêr ; ne vo nemet kenderc'hel met

gant pet kreizenn eo bet graet ur goulenn yalc'had ?

Koulskoude, me gred eo bet voltet en dael paseet e ranke pep kreizenn ober unan ha kaout ur stand ivez.

En eil emvod ne oa aze nemet tenzorerez Naoned, Tenzorer Kemper ha me. Pelec'h e oa chomet ar re all ? N'eus nemed hini Lokournan Leon am eus bet ul lizher digantañ evit laroud ne c'hellfe ket dont.

. Konterezh 1979 a vo roet d'an dud devezh kentañ an Dael.

. Un dra all evit echuiñ, reiñ a ran ma zilez eus ar Poelgor Seveniñ evit an Dael.

A.V. CHAPALAIN
Rann ar Mererezh.

RENTAN-KONT RANN AN DIAVAEZ

6 den o deus kemeret perzh e Rann an diavaez. Niverusoc'h eo bet an emvodoù e penn kentañ ar bloavezh da heul an dael.

Rannet e oa al labour evel-mañ :

- darempredoù gant ar c'helaouennoù.....Tangi Louarn.
- darempredoù gant an emsavoù all(nukleel..Endro) Jil Killevere.
- darempredoù gant ar broioù Keltieg..... Herve Ar Beg.
- darempredoù gant ar broioù all..... B. Kivijer.
- darempredoù gant ar mererezh..... Yann Jegou.

RENTAN-KONT AN OBERIANTIZOU

Niverus a walc'h eo bet an darempredoù e-barzh an FPCB (un emvod bep miz). Frouezhus ne lavaran ket c'hoazh giz ma vo gwelet pelloc'h.

E doug ar bloavezh eo deut e-barzh, ar SGEN-CFDT (ne oar ket c'hoazh ma teuo ar CFDT e-barzh) hag ar GERIB, ur strollad nevez savet e bal, startaat an darempredoù etre Breizh-Uhel ha Breizh Izel.

Chomet eo treutik a walc'h al labour fetis 'zo bet boulc'het gant an FPCB. Meur a abeg a zo.

Al labour kelaouiñ

Rouez eo p'en deus embannet Ouest-France hag an Telegramme ar pennadoù kaset dezho a-berzh an FPCB.

Prestoc'h int da embann savboent Emgleo Breiz, ha kement all a dalv evit izili zo deus an talbenn ar PS, zoken ar PSU, an UDB ivez n'o deus ket embannet e-barzh o c'helaouennoù, en un doare reoliek ar mennadoù votet ganto o-unan !

Darempredoù gant an tiez-kêr

Goulennet e oa bet digant ar c'huzulioù-kêr sevel a-du gant un nebeut mennadoù diazez da ziorren sevenadur hor bro. Gortozet e veze ivez diganto un nebeut muzulioù da aesaat labour ar c'hevredigezhioù a bleustre gant ar pal-se. Memestra ivez evit ar panojoù-lec'h diwyezhek.

Ar c'hêrioù o deus respontet n'int ket bet niverus... Lod o deus votet a-du gant ar mennadoù kinniget dezho, padal gwenneg ebet da seveniñ ur politikerezh a glotfe gant ar votese.

Kêrioù 'zo e lec'h ma vez e penn tud deus ur strollad, a zo ezel eus an Talbenn, o deus nac'het votiñ !

Kement-se a ziskouez n'emañ ket prest pep ezel da gemer perzh en un doare efedus e-barzh an Talbenn. Chom a ra gwir dreist-holl evit ar strolladoù politikel. (Ar PS da skouer, a gav aes bezañ en Talbenn evit chom hep pleustriñ e gwirionez war ar pezh a c'houlennomp).

Ar panojoù lec'h

E meur a lec'h ez eo bet klasket fetisaat an Talbenn en ur staliañ panojoù brezhonek e-kichen ar re "ofisiel" ; gwelet eo bet e oa dreist holl an izili sevenadurel a gemere perzh en ur seurt obererezh.

El lec'hioù all ez eus bet klasket skoulmañ darempredoù gant izili all an Talbenn (An Oriant). N'eus ket bet tu dre ma n'eo ket posubl bodañ an holl dud.

Skolioù-deskadurezh

Minidikoc'h hag efedusoc'h ez eo bet an darempredoù gant sindikajoù ar vistri hag ar gelennerien, daoust d'ur bern anezho chom hep bezañ 'barzh an Talbenn. Evit ar mare, n'eus nemet ar SGEN-CFDT.

Lakaet eo bet war well dioueroù ar Chart e meur a lec'h : e meur a liêse ez eus nebeutoc'h a gentelioù evit araok. N'eo ket bet krouet postoù e lec'h ma oa ezhomm. Ne vez ket taolet pled deus an ezhommoù...

Un devezh oberiantiz a zo bet sammet gant ar sindikajoù da vrudañ an degouezh-se. Sammet e oa gant ar sindikajoù 'barzh ar skolioù o deus graet ur gentel, an devez-se, war danvez Breizh (lod war an douaroniezh, lod war an istor, lod ur gentel brezhoneg...).

Mont a ra war raok emskiant ar sindikajoù war ar poent-se : da skouer reoù-zo 'zo prest bremañ, da c'houlenn ma vo krouet al lisañs brezhoneg daoust ma n'int ket a-du c'hoazh war an doareoù ma vo savet anezhi.

N'int ket aheurtet kement hag araok gant kudenn Diwan.

Divizet eo bet ar wech diwezhañ sevel ur montaj da skignañ er skolioù ha lec'hioù all (MJCoù...) da vrudañ petra eo an Talbenn ha petra a fell deomp. Memes mod vo savet ur skritell da zisplegañ stad ar brezhoneg er skolioù (anv SAE ne oa ket war skritelloù diwezhañ an Talbenn).

Seurt oberiantizoù a dalvezo ivez da skoulmañ an darempredoù etre izili an Talbenn war al lec'h.

Darempredoù gant FR3

Deut eo a-wechoù dileuridi sindikajoù FR3 (CGT) da zisplegañ stad an traoù en o voest. Siwazh n'int ket deut an deiz ma aomp sanset prientiñ un dra bennak a zivout FR3.

Kemer a ra perzh RTB e-barzh labourioù an Talbenn war ar poent-se. -da genderc'hel-

Darempredoù etre SAE hag ar FALZ

Un emvod 'zo bet mod all etre SAE hag ar FALZ da glask startaat al liammoù kenetrezoù dre ma 'z eo tost tre ar mezoù diazez. Daoust d'an dachennoù-stourm bezañ disheñvel e vije mat kaout darempredoù reoliek war al lec'h da gas a-benn stourmoù 'zo. (panejoù lec'h da skouer...)

Digor eo pajennoù "Ar Falz" da Skol an Emsav, a zo bet lavaret deomp. N'eo ket "ar Falz" o soñj krouiñ ur gelaouenn Vrezhonek e giz ma oa bet lavaret.

Ur politikerez unanet a c'hellfe ivez bezañ sevenet e-barzh an Talbenn hag e-barzh ar C'huzul Sevenadurel.

Peseurt kentel tennañ deus an Talbenn ?

Chom a ra an FPCB un anv ha n'eo ket gwall anavezet betek-hen. Daoust m'eo diaes mont war raok dre m'eo disheñvel kenan interestoù an izili ez eo mat kenderc'hel da labourat e-barzh.

1-da reiñ lans dezhañ war al lec'h

2-d'ober a seurt m'en emgavo e-barzh an nerzhioù politikel ha sindikel Breizh.

Evit kement-se e vefe ret d'an Talbenn dibab un nebeut dachennoù labour resis e lec'h ma vefe tu d'an holl kemer perzh da vat.

Darempredoù gant ar c'helaouennoù

En un doare ingal ez eus bet pennadoù diwarbenn Skol an Emsav war pajenn Vreizh e-barzh Ouest-France. Kement-se abalamour da oberiantizoù SAE evel just met ivez diwar darempredoù mat gant kelaouennerien OF.

Pennadoù all zo bet moulet un tamm pep lec'h. Le Carnard de Nantes à Brest, le Combat Socialiste, Vivre au Pays, Rouge, Breizh ...

Darempredoù 'zo bet gant Le Monde. N'eo ket anavezet an disoc'h betek-hen.

Evit heuliañ a dost an darempredoù gant ar c'helaouennoù eo bet divizet sevel ur "press-book" a vo embannet a-benn nebeut. Talvezout a raio d'ober bruderezh evit SAE ha da vru-dañ hon menozioù.

Darempredoù ez eus er mare-mañ gant "Autrement" ur c'helc'h-gelaouenn renet gant intellektualed eus an tu kleiz (netra da welout gant yaouankizoù Jiskar).

Kaset 'vez soñj d'ar c'hreizennoù ez eus tu dezho implij ar c'helaouennoù lec'h pe embannadurioù lec'hel OF pe Le Telegramme.

Mat e vefe kreizennañ tout ar pennadoù-se. Al labour se a zo sammet gant Tangi Louarn.

Chart - Kuzul Sevenadurel

-An arc'hant :

125 000 'zo bet gounezet evit 1978, 140 000 zo bet kinniget evit SAE e 1979 gant ar c'huzul. NE ouzer ket c'hoazh ma vo degemeret ar c'hinnig-se gant Kuzul an Departamantoù (ennañ 5 prefed !) a ziviz.

. Er bloaz-mañ ez eus ur bern goulennoù arc'hant a zo en emgavet dirak ar C'huzul. Al labour gentañ 'zo bet skarzhañ ar re n'o deus netra da welout gant Breizh, hag an eil ober kinnigoù evit ar re zo bet dalc'het.

Difennet eo bet dreist holl gant SAE, an dosieroù a glot gant hor bolitikerezh hag o deus ar memes palioù dre vras ha ni. Da lavarout eo : DIWAN da gentañ, Evid ar Brezhonég, ar c'hoariva brezhonég, ar Falz, hag all... Dre vras ar re a stourm en un doare pleustrek da ziorren tachenn ar brezhonég hag o deus ar memes palioù ha ni.

Klasket e vez mirout ne yafe ket an holl arc'hant gant ar folkloristed pe gant kevredigezhioù a seurt-se.

Ar C'huzul Sevenadurel

Selaouet e vez muioc'h ar C' huzul Sevenadurel evit an Talbenn Sevenadurel- dre ma z' eus notabled e-barzh.

Daoust ma n'eo ket ken taer ar pezh a vez lavaret eno, ez eus peadra memestra da lakaat diaes ar mererezh.

Setu m'eo un benveg ouzhpenn a c'hellomp implij evit lavarout hor soñj war kelenn ar brezhoneg, war politikerezh FR3 hag all...

Diaes eo d'ar gouarnamant ober fouter penn-da-benn eus pezh a vez lavaret eno. Skoulmet e vez darempredoù gant tud dilennet hag izili kevredigezhioù all n'int ket dre red 'barzh an Emsav Sevenadurel.

N'eus ket tu lavaret evit ar mare ez eus ul linenn politikel e-barzh ar c'huzul-se. Klasket e vez er mare-mañ tizhout emrenerezh ar c'huzul : servijoù ar stad a ra war-dro ar sekretourva hag an dosieroù, memestra evit ar renta-où-kont.

Dre vras ez eo ar c'huzul sevenadurel un doare "galloud kontrol" nebeut a galloudoù gantañ (e keñver daspar an arc'hant, e keñver an "Agence Technique Régionale" -savet sañset da sikour ar c'hevredigezhioù, kontrolet mat e gwirionez gant ar galloud- e keñver an "audio-visuel" dre vras).

Kresk a rafe e roll, ma teufe da vezañ emren e keñver ar mererezh. -da heuliañ-

"mont e-barzh n'eus talvezet da Skol an Emsav kaout un nebeut milionoù , pezh n'eo ket fall. Ne vir ket ouzhimp tagañ ar Chart 'zo bet roet gant Jiskar da ziskouezh splann n'eo ken ur gadjet da geñver ar votadegoù ha ne roio ket diskoulmoù gwirion d'hor c'hudennoù.

An eil gounid zo bet politikel- anavezet eo bremañ anv ha oberiantizoù SAE gant strolladoù a-bep seurt."

AL levrig bruderezh

Da heul an devezhioù studi 'zo bet en Oriant e fin ar bloaz, ez eo bet divizet sevel daou levrig bruderezh. Unan bihan awalc'h hag unan hiroc'h...

Goude bezañ prederiet war an daolenn, ez eo bet rannet al labour etre an dud. Holl ar skridoù n'int ket peurechu, lod n'int ket bet kroget c'hoazh...

Kudennoù 'zo bet da strollañ an dud a oa sanset kemer perzh en obererezh-se. Un emvod all a vo d'ar 14 a viz ebrel e Kemper, un tammig araok an dael.

Darempredoù Etrevroadel

N'eus ket bet kalz keleier war ar poent-se. Dre vras, ez eus tu da lavarout eo chomet hiniennel darempredoù a seurt-se. Diaes awalc'h eo ivez skoulmañ darempredoù padus p'emañ disheñvel an dachennoù stourm hag an doareoù da ober...

An diavaez hag ar c'hreizennoù

Diouzh pezh a zo bet votet warlene, eo an diavaez war roll labour ar c'hreizennoù. Keleier awalc'h a vank evit gouzout hag eo bet tizhet ar pal-se.

Ur rentañ-kont war obererezh pep kreizenn war ar poent se 'vije mat sevel da c'houzout pelec'h emañ ar gounid ha pelec'h emañ an diaesterioù...

An diavaez hag an Dael

Re verr eo ur bloavezh da vuzuliañ an hent a zo bet graet war du ar paliou a oa bet votet.

Un nebeut evezhiadennoù ez eus tu d'ober memestra. Chom a ra an diavaez kreizennet etre daouarn un nebeut "ispisialisted" ha n'eo ket sammet al labour gant an holl.

Roll an diavaez a zo ivez fetisaat politikerezh dre vras SAE. Menozioù brav 'zo bet eztaolet. Daoust hag e c'heller lavarout ez eus bet heuliadoù e-barzh ar fedoù ?

Yann JEGOU
Rann an diavaez.

+++++

Darempredoù gant strolladoù er maez ar metoù brezhoneger

Ne vo kavet amañ nemed ar pouezhusañ deus ar pezh a zo bet- da lavarout eo : ar stourm gand ar sindikajoù (dila-
bour), ar stourm kaset war-raog goude al lanw du, hag ar
stourm enep nukleel.

Tud deus SAE o deus kemeret perzh er stourmoù-se, pe
e anw SAE war eeun, pe en o anw personnel. Se 'zo hervez al
lec'h. Divizet e oa bet en dael diwezhañ o doa ar c'hreizen-
noù hag an izili da sammañ labour an diavaez ken koulz ewid
ar re a zo e Rann an diavaez. Lavaret e oa bet ivez ne oa
ket ar sevenadur evidomp ar pezh a oa anvet sevenadur gand ar
muiañ niver, levezonet ma zeo hag all hag all...

Setu, er maez ar manifestadegoù, an emvodoù, an trak-
toù - an nebeut anezho holl- n'eo ket bet graet gwall dra.

N'eus forzh penaos 'waid ar mare ne c'hellomp ket ober
kalz muioc'h : - dre hon niver
- dre hon amzer

Kinnigoù :

Ar stourm a-enep nukleel 'zo er mare-mañ an hini e-lec'h ma 'vefe talvoudus tre deomp lakaad hon nerzh.

.Dre m'hon eus asamblez (ar re a stourm a-enep nukleel ha ni) traoù boutin e -leizh.

.Dre ma 'z eo gwan, pezh a dalv evidomp ul lec'h a zcare war an dachenn bolitikel.

(klask a ran amañ eveljust tapoud ar re n'int ket tomm tomm c'hoazh...)

Ha dreist holl peogwir ne c'hellomp ket chom hep stourm a-enep an nukleel (da belec'h ez eomp a-hendall...). Dre ar stourm-se e c'hellfemp kemer muioc'h a berzh er stourm enep an dilabour.

Kinnigoù pleustrek =

Aozañ devezhioù a-enep nukleel e-barzh SAE. Daw eo deomp kin-nig SAE en diavaez evel ur strollad sevenadurel a ra gand ar brezhoneg hag emskiantek deus holl kudennoù ar gevredigezh ha n'eo ket evel ur strollad brezhonegerien deus an Emsav.

Jil KILLEVERE.

.....

RENTAN-KONT RANN AN EMBANN

Pajenn 14.

..../....

T.M.P.

DAEL SKOL AN EMSAV 1979

RENTAN-KONT RANN AN EMBANN

- Afer " le canard de Nantes à Brest "

Kinniget e oa bet gand rann an embann, o vezañ ma ne oa den ebet evid ober war dro ur gazetenn a vefe embannet dindan ano hor strollad, ober war dro ur pajenn e brezhoneg e-barzh "le canard de nantes à brest". Evid-se on-eus bet darempredou dre gomz ha dre skrid (untueg) gand tud ar gelaouenn. E gwirionez n'eo diwanet seurt ebet eus an darempredou-se rag ar pajenn brezhoneg a oa kaos e vefe krouet (cf trakt bruderezh LCDNAB) ne oa nomet demagogiez toud evid rastellad an dud a zo tomm ouzh an emsav.

- Kenskrivadeg bandou treset

Ur genskrivadeg bandou treset a zo bet savet gand hor rann. Un trakt bruderez a zo bet tennet war offset. Pennadou a zo bet kaset d'ar c'hazetennou (beteg-henn n'eus nemet Al Liamm en-eus embannet ur pennad dister awalc'h e korn ur pajenn) unan eus hor c'henlabourerien a zo bet etregweladennet gand FR3. Digemeret e vo an amproennou beteg ar c'hentañ a viz mae. Evid ar juri e kinnigomp e vefe e-barzh tud eus ar poellgor-renn, tud eus rann an embann ha tud diavez da SAE.

- An deiziater

Unan eus ar rann a ra war dro evid ma vefe prest an amproenn araok ar vakañsou bras (ar bloaz-mañ an tresadennua a vo greet gand fanchon bourdes an hini he-deus treset "ar mell lost plusv") med n'eo bet gwellet da vodadenn ebet setu eo diaes gouzout penaos mañ kont !

- Skritellou

Embannat e z'eus bet ganeomp ur skritell bruderezh evid ar c'henteliou brezhoneg : 2000 skwer eus an hini brezhoneg kement all evid an hini galleg.

- Buhez mikael an nobletz

An 22 a viz here majorelez ar poellgor-renn he-doa divizet bezañ a-du ec'h embannfe SAE oberenn ar vro bagan war he ano. A-benn ar fin al labour a zo bet fiziete tud komz hag arz breizeg, lod eus strollad ar vro bagan o vezañ a-enep e vefe embannet dindan ano SAE.

- Ar pezh a chom war ar stern

Geriou-kroaz patrig an Habask.

kinniget en-eus d'ar strollad IO ger-kroaz da vezañ embannet dindan stumm ul levrig. Gortozet e vo kaout un niver brasoc'h deus outo evid henn ober. Ar mennoz a zo sevel ur genskrivadeg diabarzh SAE evid sevel geriou-kroaz.

Gortoz a reomp kinnigou evid ur peg sun enep-nukleel an OLP he-deus kinniget deomp ur sikour arc'hantel evid embann leoriou evid ar vugale. Da resisaad e vo.

HERVE PETTON a-berzh
KRISTEN FOISNON
GWENOLE GEVEL
BERNEZ ROUS.

ar fulenn

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Skrivañ da : Andrew GOALIG - RANN AN DIABARZH
63, straed Pont 'n Abad
29000 KEMPER.

NIVERENN 48 -

NIVERENN ISPISIAL -

AL LEVRIG BRUDEREZH

TAOLENN

I. - DIGORADUR

II- BREZHONEG HA KEVREDIGEZH

III.-PEADRA DA SEVEL UN TAMMIG A DROUZ 'BA 'N TI

IV. - AL LEVR BRUDEREZH, PETRA 'ZO DA LAKAAD E-BARZH ?

krediñ stourm - krediñ trec'hiñ

I. - DIGORADUR

Kaoz 'zo bet meur a wech da gass war-raog an diviz ba-SAE, evid stummañ an isili hag lakaad anezho da resisaat o mennozioù.

Da geñver sevel ul levrig bruderezh diarbenn SKOL AN EMSAV, kroget eo bet da studiañ pennadoù 'zo. Setu amañ ur pennad studiñ savet gant Per Keribin evit respont d'ar goullenn-mañ : "Yezh ha kevredigezh, peseurt brezhoneg a zifennomp ?"

Kavet e vo da heul un nebeud burutelladennoù d'an destenn, ha roll ar pennadoù ez eo bet divizet lakaad el levr bruderezh.

II.- BREZHONEG HA KEVREDIGEZH (pennad studiñ 1)

Ur strollad o stourm evid ar brezhoneg eo Skol an Emsav. Yezh pobl Vreizh eo ar brezhoneg. Kement se a seblant bezañ sklaer awalc'h ha padal eo red deomp petra eo ur yezh, petra eo ar brezhoneg hag gant piw e vez komzet ma fell deomp gouzout petra dalv hor stourm ha penaos stourm.

1) Ur yezh eo ar brezhoneg : Klasket zo bet diskouez en un doare sklaer gant an emsaverien ne oa ket ar brezhoneg un trefodaj nag ur rannyezh e giz ma sonj d'ar c'hallaoued med ur yezh e giz yezhoù all Europa. Krouet 'zo bet neuze ur skritur hag ul lennegezh a-ratozh.

2) Benveg ur renkad eo ar yezh : Stummet 'vez ar yezh gant endro ha doare bevañ ur gevredigezh ha n'eo ket gant ijin spered tud 'zo. Dre ma cheñch endro ha doare bevañ ur gevredigezh e cheñch ar yezh. Cheñch a ra neuze a lec'h da lec'h hag a renkad da renkad.

N'eo ket neptu ar yezh e giz ma soñj da dud 'zo. Gand ma vez rendadoù en ur gevredigezh ez eus doareoù disheñvel da vevañ, interestoù disheñvel hag a vez estaolet gant doareoù disheñvel dre gomz ha dre skrid.

Skignañ a ra neuze ar renkadoù ren o yezh dre ar yezhou-rien, skrivagnerien hag ar gelennerien. Un doare ret eo evid startaad he diazez ekonomikel ha politikel. O rediañ ar renkadoù all da implijout he yezh pa teuont e darempred gant ar Galloud e c'hell ar renkad ren degemer ar re a zo intret gant le ideologiezh ha disteurel ar re n'int ket. Gellout a ra kement-se padout dre ma kred ar renkadoù suj e yezh ar renkadoù ren.

Gwir ar yezh eo ar yezhadur ha lakaet vez da dalvezout er memes mod hag ar gwir dre vras. Mirout a ra ouzh yezh ar renkadoù ren da vezañ barnet gant doareoù all da gomz stummet gant doareoù bevañ disheñvel ar renkadoù gwas.

Un dalvoudegezh a vez roet d'al lennegezh klassel dre m'emañ pell diouzh an doareoù boutin da zisplegañ ar vuhez, da laret eo doareoù an dud v...(dilennus).

Seul vuioç'h a briz e vez roet d'al lennegezh, seul vuioç'h a zispriz 'vez ouzh yezh ar renkadoù izel.

Dre ar skol e vez lakaet da dalvezout ar yezhadur hag al lennegezh. D'ar re n'int ket deuet a-benn dre forzh lonkañ anezho da sankañ en o fenn talvoudegezh veur ar "yezh" nemeti, n'eus dazont ebet er gevredigezh. Dor ar gallout er gevredigezh eo yezh ar renkad ren.

Dont a ra neuze a-benn ideologiezh ar renkad ren da veskañ e penn an dud yezh ar renkad ren hag ar Yezh hec'h unan. An doareoù all da esteurel doareoù all da vevañ n'int neuze nemet trefodachoù evid ar vourc'hizien met ivez evid an drefodacherien o unan.

Brezhoneg an Emsav yezh ur renkad ren c'hwitet : siwazh eo bet breinet an Emsav brezhoneger gant an ideologiezh-se ivez. N'eo ket evid ar brezhoneg komzet e gwirionez gant ar vrezhonegerien ez eus bet stourmet gant kalz emsaverien, tostoc'h o doareoù bevañ ouzh doareoù bevañ ar renkadoù ren gall evid ouzh doareoù bevañ ar renkadoù izel a implije ar brezhoneg bemdez.

N'eo ket souezhus neuze m'o deus klasket krouiñ ur brezhoneg war batrom yezhoù renkadoù ren Europa. Ur c'hwitadenn eo bet en ur mod dre ma oa an emsav se ur renkad ren c'hwitet ; n'en doa galloud ebet er gevredigezh abalamour da se n'eo ket bet bras tre o levezon war vrezhonegerien ar bobl en deus gellet gwelet an diforc'h a oa etre "Brezhoneg" an emsav ha brezhoneg ar vuhez pemdezieg. N'o deus ket gellet degemer ar yezh sevenet se dre ma oa estren d'o buhez gwirion.

3) Evit peseurt brezhoneg e rank Skol an Emsav stourm ?

Hiziw an deiz e chom c'hoazh ar brezhoneg yezh ar renkadoù izelañ dre m'eo bet kaset an ekonomiezh war raog gant nerzhioù o tond eus Bro C'hall ha deuet dre ar galleg. Bez ez eus ivez nerzhioù ekonomikel e Breizh hini kouerien binvidig bro Leon da skouer ha ganto e vez implijet ar brezhoneg, met arabat eo bezañ touellet gant an dra-se.

N'eo ket evid ur yezh e stourm Skol an Emsav e gwirionez med evid tud a implij an doare-se da gaozeal. Red eo neuze sellout ouzh ezhommoù gwirion an dud da laret eo tud ar renkadoù izel.

Implijet vez ar brezhoneg er stourm-se dre m'eo ar yezh se ar benveg a glot gant buhez an dud-se ha dre m'eo ar galleg ur skoilh evito da cheñch ar galloud.

Eus ar renkadoù etre e teu dam vrasañ izili SAE, red eo neuze diwall non pas kinnig diskoulm a glot gant interestoù ar renkadoù etre, pe e vint distaolet gant tud ar renkadoù izel dre ma ne glotont ket gant interestoù o buhez gwirion.

An diskoulm n'eo ket neuze krouiñ gerioù pe diorren ul lennegezh vras distag eus ezhommoù an dud, ne servijfe al labour-se nemet d'hor plijadur deomp ni. Red eo er c'hontrol implijout ar yezh a vez komprenet gant an dud ha diorren ar yezh se da lakaad anezhi da glotañ gant ar gevredigezh da zont.

III. - PEADRA DA SEVEL UN TAMMIG A DROUZ 'BA 'N TI...

N'on ket a-du krenn gant pezh a skriv Per Keribin, a-zivoud ar brezhoneg. Setu amañ da heul 'ta, burutelloù war e destenn. Burutelloù int, hogen ne zisonjan ket ez eo aesoc'h tabutal war ur pennad graet dija, evid sevel unan all.

"Ur yezh eo ar brezhoneg"

N'eo ket evid prouiñ d'an dud hag e oa ar brezhoneg ur gwir yezh ez eo bet krouet ur skritur hag ul lennegezh dezhi, a gav din. Ne c'helle ket ar brezhoneg dioueriñ gant ur skritur- pe un doare-skrivañ peurunvanet- na gant u lennegezh e-barzh ur gevredigezh lec'h ma veze skrivet ha lennet muioc'h-muiañ. Hag hiziv ne c'hellomp ket kennebeut tremen hep ar skrid hag al lenn ma fell dimp liammañ etrezo ar rann-yezhoù.

"Ar yezh, benveg ur renkad"

Benveg ur renkad tud eo ur yezh, pe, gwelloc'h, ur benveg a renkad. A-du on gant Per Keribin pa tispleg ez eo gwas-ket ar brezhoneg, 'gis ar gallekachoù peogwir ez int yezhoù a baour-kaez tud. Med n'eo ket tennet gantañ ur gelenn deus e ziskouezadur, daoust ma oa unan sklaer a-walc'h: evid lakaad ar brezhoneg da chom bev, red eo d'ar vrezhonegerien kemer ar galloud. N' "eo ket arm an dispac'h" ar brezhoneg, hogen an dispac'h 'zo arm gwellañ ar brezhoneg.

"Brezhoneg an Emsav"

Eunoc'h ha sklaeroc'h eo selloud, eme T. Louarn, ouzh brezhoneg an Emsav evel ur pempved rannyezh diasezet war da-rempredoù diouzh ar re hag emaint diasezet warno ar pewar rannyezh douaroniel. Arabad selloud outañ evel un us-yezh pe un is-yezh e-keñver ar yezh voutin. Me ' sonj din n'eo ket brezhoneg an Emsav ur rannyezh bourc'his. Bez e oa kalz bourc'hizien e-toues ar re o teus stummet ar "yezh lennegel", gwir eo. Med skrivagnerien maget o yezh gant ar bobl a oa ivez ; ur brezhoneg lennegel poblek ganto 'ta ; ha koulskoude ne vezont ket lennet gant ar bobl. Pell emañ 'vid tud ar bobl, ar yezh skrivet diouzh o heni. N'eo ket peogwir e teu a-wechoù paozioù chimik e-barzh ar yezh skrivet, med peogwir ne ousont ket lenn pe n'int ket bet desket war o yezh.

H, 'benn ar fin, piv eo isili Skol an Emsav. Tud aet d'ar renkadoù-etre ? Aliès awalc'h ya. Med ganet er renkadoù izel, al lodenn vrassañ deus outo, ha miret kalz darempredoù gant ar rendadoù-se. En diavaez deus emvodoù SAE, pa teu c'hoant dezho mont da safariñ brezhoneg war ar maez pe war an aod, ne vez ket prezeget kalz "Skolanemsaveg" gant ar "Skolanemsaverien".

"Evid peseurt brezhoneg e rank Skol an Emsav stourm "

Soñjal a raer en ur lenn pennad diwezhañ P. Keribin hag e rankfe SAE stourm evid ar brezhoneg peogwir e chom ar brezhoneg yezh ar renkadoù izelañ e Breizh (ha c'hoazh, gant ma vo ankouet ganimp ez eo brezhoneg yezh ar baeisanted leonis, bourc'hisien toud koulskoude).

Arabad c'hoari mouchig dall, n'eo ket abalamour da se e stourmomp evid ar brezhoneg. Red eo en em zisplegañ sklaeroc'h martese. Komz a ran brezhoneg peogwir e oa martoloded ma zud kozh, ha brezhoneg etrezo eveljust. Ya, med lakaomp e vije bet ar brezhoneg yezh ar re binvidig, ar galleg heni ar re baour, hag e vije bet ganet ma zud e-toues ar re gentañ. N'on ket sur neuse e vijen me, brezhoneger, o tifenn ar galleg. Ar c'hontrol eo, memes.

Perag e tifennomp ar brezhoneg ? Peogwir hor yezh eo eñ hag en hor yezh eo e fell dimp bevañ. Evitañ e-unan e vez stourmet da gentañ, ha n'eo ket evid ar re all. Red eo dimp stourm a-gevred gant ar renkadoù izel, anad eo, rag ganto emañ ar yezh emamp o tifenn. Med daoust ha kemer ar galloud assembles gant an holl vrezhonegerien n'eo ket kemer un tamm galloud evidomp-ni, tud Skol an Emsav ?

Bernez KLOAREG.

+++++

IV. AL LEVR BRUDEREZH ; PETRA 'ZO DA LAKAAD E-BARZH ?

1)- Stad an traoù e Breizh (20 %)

- . Ekonomiezh, kevredigezh
- . Pobl Vreizh. Liammoù gant pobloù all o stourm
- . Kudenn ar gallo
- . Roll ar sevenadur e buhez an dud. Ar stourm sevenadurel.

2)- Istor ar Brezhoneg (15 %)

- . Gant peseurt renkadoù eo bet komzet, e vez komzet ar brezhoneg bremañ, hag all.

3)- Istor ar stourm evid ar brezhoneg (20 %)

- . Diskouez ar waskerezh a zo warnañ.

4)- Petra eo Skol an Emsav (40 %)

Istor, diazezoù, palioù, doareoù labour, oberiantizoù.
Peseurt brezhoneg.

5)- Klozadur (5 %) ma ne faot ket deoc'h mervel, poent eo deoc'h ober un dra bennag.

50 % SKRIDOU

50 % SKEUDENNOU, FOTOIOU, TAOLENNOU... = 100 %

AR FULENN

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Rann an diabarzh :

Skrivañ da Per KERIBIN- 5, plasenn Gi Roparz
29000 KEMPER.

niv. 50.

DAEL 79

Ilvet DAEL SKOL AN EMSAV

- 1- Digoradur
- 2- Penaos eo bet labourer.

- I.- DIVIZOU RANN AN DIABARZH
- II- DIVIZOU RANN AN DIAVAEZ
- III- DIVIZOU WAR AN EMBANN
- IV- DIVIZOU WAR AR C'HELENN HAG AR STAJOU
- V.- AR MEREREZH
- VI- VOTADEG EVIT AR POELLGOR SEVENIN NEVEZ.

11vet DAEL SKOL AN EMSAV
e MUR.

1- DIGORADUR

Plijusoc'h e oa moarvat chom er ger gant an amzer vil a zo bet e-pad an Dael. Setu er pezh en deus soñjet emichañs un darn vras eus izili Skol an Emsav, peogwir n'eo deuet da v-Mur nemet un 28 ezel bennag.

Dav deomp derc'hel soñj e oa deuet un 30 ezel bennag d'an dael e Mur e 1976, un 40 bennag e 1977 e Rosporden (skrivañ a rae neuze Lukian Kergoat e-barzh ar Fulenn : Souezhadenn ar sadornezh o weled ne oa ket deuet muioc'h a dud"); un 35 bennag a oa e 1978 en Oriant ha war-dro 25 ezel e Dael ispisial Nedeleg 1978.

N'eus nemet 24 a zo chomet beteg ar fin evit kemer perzh er votadeg. Bez e oa 3 anezho o tont eus kreizenn Kemper, 2 eus kreizenn Brest, 2 eus Treger, 2 eus an Oriant, 3 eus An Naoned, 11 eus kreizenn Roazhon, hag 1 eus an estrenvro.

6 ezel a oa nevez hag a zeue evit ar wech kentañ. Evit ar wech kentañ abaoe bloavezhioù e oa deuet muioc'h a dud eus Breizh Uhel (14 + 1) eget eus Breizh Izel (9).

Moaien 'zo keñveriañ gant an Dael er bloaz paseet a zo bet dalc'het en Oriant. Diwar an 29 o deus lakaet o anv en ur rann goude ar votadeg e oa 6 eus Brest pe Lokournan, 6 eus Kemper, 3 eus an Oriant, 2 eus Treger, 1 eus Kastell Paol (da laret eo 18 eus Breizh Izel), 6 eus Roazhon ha 5 eus an Naoned (da laret eo 11 eus Breizh Uhel).

Setu peadra da brederiañ atav. Abegoù mat a oa sur-awalc'h gant ar re n'int ket deuet d'an Dael met arabat dezho disoñjal pa vint o lenn an divizoù, ez int sañset bezañ a du gant kement tra a zo bet degemeret e-pad ar votadeg.

2. PENAOE EO BET LABOURET ?

Kroget ez eus bet gant al labour diwezhat awalc'h dre ma oa aet izili 'zo d'un emvod dalc'het gant an Talbenn Sevenadurel.

Diouzh ar mintin e oa un emvod gant ar Poellgor Ren a zivoud kudenn ar postoù. Unan all a oa bet dija war ar poent-se. Dre ma ne oa ket awalc'h a dud deus ar c'hreizennoù e oa bet divizet ober unan all dres araok an Dael. Ne oa en emgavet d'an emvod-se (gant kalzig dale) nemet tud ar Poellgor Seveniñ hag un neubeut tud deus ar c'hreizennoù ha ne oant ket kefridiet war ar gudenn-se dre ma ne oa ket bet un emvod e-barzh ar greizenn.

- Unan a ginnige e anv evit ar sekretourva (Lena Louarn evit un hanter-post) - degemeret gant 4 mouezh (un ezel deus ar PS n'eus ket kemeret perzh er vot evit abegoù personel).

- Daou zen a ginnige o anv evit ar post animatour. Goude bezañ sellet ouzh an dosieroù savet ganto, eo bet dalc'het anv Jil Killevere (5 mouezh evitañ).

D'ar sadorn araog ha goude koan eo bet bodet an dud dre rannoù da vurutellañ labour pep rann ha da sevel ur roll kinnigoù evit ar bloaz a zeu.

D'ar sul vintin eo bet graet rentañ kont ar rannoù ha displeget eo bet ar pezh ne oa ket sklaer pe oa bet disoñjet mennegiñ e-barzh ar rentaou kont a oa bet embannet e-barzh ar Fulenn.

N'eus bet nemet tri den e bodad an diabarzh hag hini ebet e hini ar mererezh, ne vo kavet neuze kinnig ebet da heul evit ar rann-se. Koulskoude n'eo ket al labour a vank er rannoù-se. Marteze e vefe mat evit ur wech all ingalañ an dud un tammig muioc'h etre ar rannoù. Da betra e servij an diavaez pe ar c'hellenn hag en deus plijet kement d'an izili ma chom sac'het an diabarzh ahg ar mererezh ??

Evit aesaat al labour votiñ ez eus bet divizet votiñ nemet war ginnigoù lakaet dre skrid. E-giz se eo bet kalz sklaeroc'h an traoù ha n'eo ket bet savet an tabutoù a oa bet en Daeloù paseet, ken start ma oa gouzout war betra e veze votet e gwirionez. Ne veze ket moaien neuze sevel ur renta-kont gwir da laret eo demokratel eus kement tra a veze votet, kement a strafuilh a oa en divizoù hag er sperejoù.

War an dachenn danvezel omp bet sikouret kalz ivez er bloaz-mañ gant liestennerez kreizenn Kemper.

+++++

I. - DIVIZOU RANN AN DIABARZH

1-Tro ar c'hreizenoù vo graet war lerc'h an Dael evit lansañ buhez ar c'hreizenoù. Karget eo an animatour d'ober war-dro ur montaj a ziskouezo petra eo ha petra 'ra Skol an Emsav (skouer montaj Lukian Kergoat nevesaet). Diskouezet vo e-pad un dro graet warlerc'h ar vakañsoù bras.

-votet eo bet a unvouezh-

2-Ar Fulenn : Krouiñ ur Poellgor skrivañ gant paotr an diabarzh ha sekretourien ar c'hreizenoù.

-votet eo bet a unvouezh-

Kement-se ne dalvez ket da laret e vo un emvod eus ar sekretourien araog pep Fulenn. Karget 'vo pep sekretour da gas ingal d'an Diabarzh pennadoù diwar-benn buhez o c'hreizenn.

3- Ar skodenn : Daspugnet vo ar skodenoù 'barzh ar c'hreizenoù araog kas anezho d'an Diabarzh.

Evit an dud n'int ket ezel deus ur greizenn e vo daspugnet war eeun gant an diabarzh.

-votet eo bet a unvouezh-

4- An holl re o devo paeet o skodenn etre daou Zael a c'hell votiñ en eil Dael.

-15 ezel o deus votet a du, 3 a enep, 4 n'o deus ket kemeret perzh. Lod n'o deus ket komprenet gwall vad ar cheñchamant-mañ.

Bloavezh stourm SAE ne vo ket mui ar bloavezh sivil met mont a ray kuit adaleg un dael d'an dael all (an daelioù ispisial ne gontont ket). Moaien 'vo neuze emezelañ goude un Dael beteg an dael a zeu ha n'eo ket nemetken etre penn kentañ ar bloaz hag an Dael. Beteg bremañ e oa ret d'ar re a baeo o skodenn etre an dael ha fin ar bloaz, paeañ ur wech all araog an dael all evit kaout ar gwir da votiñ, pe neuze e oa ret ober jedadennoù. Lukian Kergoat a skrive dija e-barzh ar Fulenn niv. 19 e miz genver 77 : "Izili zo deuet da SAE e fin ar bloaz 76 a gavo start kaout ur skodenn nevez da baeañ ken buan. Dezho eo da gontañ diwar ar pezh o deus paeet evit 1976 pegement e dleont c'hoazh evit 1977."

Un eil gudennig a oa : o vezañ ma vez kontet e giz ezel ar re o deus paeet o skodenn e oa ret kaout 2 sifr bep bloaz : sifr ar re o deus paeet o skodenn araog an Dael ha sifr ar re o deus paeet o skodenn e-pad ar bloavezh sivil (n'eus nemet ar re gentañ o doa bet ar gwir da votiñ war bolitikerezh SAE en Dael) (lennit niverenn 25 ar Fulenn).

Votet 'vo neuze e Dael 1980 gant Kartenn 1979.

5- Bodañ ar Poellgor Ren bep tri miz gant ma vo bodet ingal ar rannoù ha graet ganto rentaoù kont resis eus o obererezh dre skrid bep tri miz. Anvet 'vo gant ar c'hreizennoù un dileuriad hag un eil dileuriad evit ar bloavezh.

An holl o deus votet a du nemet 4 ha n'o deus ket kemeret perzh.

6- Kevredigezhioù (oaledoù, kreizennoù sevenadurel h.a.) a c'hell emezelañ e-barzh S.A.E. Ur vouezh he devo peb kevredigezh en Dael ha mouezh ebet er P.R.

Degemeret eo bet ar mennad : 6 a du, 2 a enep, ha 13 n'o deus ket kemeret perzh.

Aon en deus bet lod e teufe e-giz se ar galleg dre kevredigezhioù galleg pe e vefe implijet ganto an anv SAE evit obererezhioù e galleg. Ar c'hevredigezhioù a zo bet sonjet enno a oa Ti ar Yaouankiz (en deus goulennet mont 'barzh SAE war dro daou vloaz zo), Oaled Lanuon ha hini Gwengamp.

Votet ez eus bet war ar prinsip met ret vo kenderc'hel da studiañ an afer-se en un doare pleustrek.

Skodenn ar C'hevredigezhioù a savo d'an hollad : niver izili ar gevredigezh lieskementet gant ar skodenn kaset d'ar c'hef kreiz gant pep kreizenn evit pep skoliad (10 lur er mare-mañ).

7- Mat eo adneveziñ gwech an amzer izili ar burev. Anad eo avad ne vefe ket tu d'ober labour efedus ma vije cheñchet bep bloaz, abalamour ma 'z eus ezhomm ouzhpenn ur bloavezh d'en em stummañ war ar vicher. Cheñch izili ar burev n'hell ket bezañ lakaet da reolenn sistematek.

Tout an dud a vot a du war bouez 9 ne gemeront ket perzh.

8- Diazezet eo buhez diabarzh SAE war an demokratelezh holleg hag an emvererezh diabarzh.

Kement-se a dalv ez eo fiziet er rannoù ul lodenn eus labour SAE. Klask a reont kas da benn al labour fiziet enno gant an holl izili, hervez an doareoù gwellañ. Ma sav, avad, ur gundenn etre ur rann hag ar burev pe ar PR ez eo ar burev hag ar PR a chom mestr eus an divizoù en anv an holl izili. Un doare kontrol da labourat a vefe ober fae war holl izili SAE ha mont eneb d'an demokratelezh gwirion en anv un hiniennelouriezh n'he deus ket he flas pa glasker chom e servij ar bobl.

-Votet a unvouez-

II- DIVIZOU RANN AN DIAVAEZ

1-Reiñ lañs d'un diviz war bolitikerezh SKOL AN EMSAV

a-E-kerz staj Nedeleg ez eo bet studiet kudenn ar gallo. Prientet ul levrig bruderezh (gw.Fulenn 49). Diw emvod a zo bet. Prest 'vo a-benn an hañv marteze, araog miz Gwengolo dre red.

b-An diviz e-barzh ar Fulenn : gant Per Keribin eo bet kroget. Ur respont a zo bet d'e bennad.

Kinnigoù : Sevel stajoù pe devezhioù-studi war ar c'hudennoù da ziskoulmañ e Breizh hag e lec'h all : hini an energiezh, al labour-douar, an arme, ar besketerezh... Hag ober bruderezh araog ha goude er c'hazetennoù (stajoù digor d'an diavaez).

Votiñ a ra an holl a du nemet 4 ne gemeront ket perzh. Sammet vo karg ur staj kinniget gant ur rann gant ar rann-se e-unan.

Perag seurt stajoù ? Peogwir e chom SAE ur strollad brezhonegerien ha n'eo ket ur strollad sevenadurel gwirion.

Pa gemeromp perzh er stourmoù holleg e vezomp gwelet gant an diavaez evel ur strollad a stourm evid ar yezh hebken ha n'eo ket evel ur strollad o kemer perzh er stourmoù-se evit gwir.

2- Klask doareoù da zisplegañ d'ar skolidi ha stajidi petra eo Skol an Emsav ha lakaad anezho da gemer perzh en tabutoù a vez e SAE diwar-benn ar stourm a zo da gas war raog.

Kinniget ez eus bet pennadoù a bep seurt estreged ar pennadoù lennegel er c'hentelioù hag en devezhioù-studi da lakaad ar skolidi d'en em soñjal war gudennoù Breizh hag ar gevredigezh dre vras.

Seurt intrudoù a chom re hiniennel ha re zisingal daoust d'an ezhommoù a zo (gw. ar "sondaj" bet savet e-kerz sant Evarzeg).

Kinnigoù :

1-Skignañ al levrig bruderezh -a du emañ tout an dud.

2-Er c'hreizennoù : aozañ emvodoù foran.-a du emañ tout an dud-

3-E pep staj : un diviz diwarbenn doareoù stourm hag obererezh

Skol an Emsav - A du emañ tout an dud-

4-Kinnig d'an izili ober traoù all estreged kelenn evel : sevel diskouezadegoù diapo... diwar benn ar yezh hag ar c'hudennoù all ha mont d'o c'hinnig en MJC, oaledoù h.a... -a du emañ tout an dud nemet 3 ne gemeront ket perzh-

3- Klask brudañ anv hag obererezh SAE o sevel traoù war eeun dindan anv sae pe pa 'z eo gwelloc'h ober e mod all oc'h en em ziskouez evel ezel eus S.A.E.

N'eo ket sur hon eus interest bep tro da ginnig peb tra e anv SA.E. Ret eo gwelout hervez al lec'h hag ar mare.

-n'eo ket bet votet war an dra-se-

4- Bewech ma vo embannet tra pe dra gant SAE a vefe skignet e touez tud ha n'int ket brezhonegerien, lakaat un droidigezh.

Kinnig : Lakaad ur bajenn vruderezh distag e-barzh an deizia-taer (e galleg). -a du emañ tout an dud-

5- Embann ar skritelloù a oa bet divizet embann warlene.

Prest eo ar vaketenn.

Kinnig : implijout anezhi (n'eo ket bet votet war an dra-se).

6- Kinnig mennadoù bodad an diavaez

Stourm Skol an Emsav ne rank ket chom ur roll kinnigoù, pe gentoc'h, bezañ diskouezhet evel ur roll kinnigoù. Dav eo neuze diluziañ al linennoù stourm. Setu pal ar c'hinnig-mañ.

Daoust ha talvezout a ra ar boan resisaat roll ar sevenadur hag hini ar brezhoneg e stourm Pobl Vreizh. Emañ ar brezhoneg o vont buan-buan d'an traoñ. Ma soñj deomp ez eo ar yezh un diazez evit stourm Pobl Vreizh ez eo pase poent lañsañ ur stourm yoc'h. Ur stourm yoc'h n'hell mont war-raog nemet gant ur framm pe ur strollad. Ma chom ar muiañ niver peb hini diouzh e du oc'h ober e dammig labour, ne reomp nemet sellout ouzh diskar

hor yezh ha kacut koustiañs vat. Gwir eo an dra-se evit lod eus izili Skol an Emsav a ra fae war al labour hag an divizoù-stroll, koulz hag evit tud a gav gwelloc'h chom o unan 'barzh o c'horn. Al linennoù stourm a vo eta ar re-mañ :

a- lañsañ ur c'hampagn harpañ da z-Diwan

An degemer mad graet da z-Diwan gant ar boblañs a ziskouez pegen reizh e oa an diviz kemeret gant Skol an Emsav e Dael 1976. Dav eo implijout an degemer-se evit kas war-raog ur c'hampagn sevel kuzulioù skoazell e peb lec'h o kemer da bal :

"Ur gwir servij publig a zeskadurezh brezhoneg" hag o vodañ miliadoù a dud dre werzhañ hepken kartennoù skoazell.

Breutadeg :

Ar froud troet war du Diwan n'emañ ket troet war du Diwan nemetken met war du ar brezhoneg dre vras. Arabat e vefe da izili SAE en em lakaat da labourat muioc'h evit Diwan eget evit SAE, ar pezh a vez gwelet dija a-wechoù.

Soñjal a ra da izili 'zo eo dao kaout un emgav gant tud Diwan ha kaout un emglev ganto. Ma sikouromp anezho eo reizh hon dije hor soñj da reiñ e stourm Diwan.

Kinnig nevez : Harpañ Diwan ha klask kaout un emglev ganto. -Votiñ a ra tout an dud a du-

7- Lañsañ war un dro, ur c'hampagn emezelañ da SAE a zo ar strollad brezhoneger nemetañ diazezet war Vreizh a-bezh, o lakaat sklaer ne chomo ket bev ar brezhoneg hep ur strollad brezhoneger o vodañ miliadoù a dud er bloavezhioù o tont.

Implijet vo al levrig bruderezh evit ar c'hampagn-se. N'eo ket bet kavet e oa ezhomm votiñ war an dra-se.

8- Bodañ an talbenn war al lec'h ha pouezañ war ar stourm da gas war du FR3 hag ar c'helaouiñ.

Votiñ a ra tout an dud a du gant ar mennad nemet 2 ne gemeront ket perzh.

Soñjal a ra da izili an Oriant da skouer ne servij da netra klask bodañ an talbenn e pep lec'h. Strolladoù an tu kleiz a nac'h peurliesañ kemer perzh er stourmoù er c'herioù e lec'h m'emañ ar galloud ganto dre ma vefe posubl dezho neuze d'ober un dra bennag e gwirionez. Gwelet 'z eus bet kemen-se en Oriant. Respont a ra Yann Jegou en anv an Diavaez ne vez cheñchet ar sperejoù nemet tamm ha tamm hag eo arabat gortoz tout diouzhtu.

9- Kreñvaat stummadur an izili ha lakaat tud Skol an Emsav hag ar re n'emaint ket c'hoazh e-barzh, da vezañ gouest da gas war raog ar stourm a ziavaez. N'eo ket bet votet war an dra-se.

10- Darempredoù etrevroadel: sevel ul listenn chomlec'hioù da gas keleier gwech ha gwech all.

Beteg hen evez anavezet Emgleo Breiz dreist holl e diavaez Breizh, ret eo da SAE brudañ ivez e stourm en estrenvro.

Votiñ a ra an dud a du gant ar mennad-se.

III. - DIVIZOU WAR AN EMBANN

1- Sevel ur gazetenn en anv SAE Evit strewiñ hor menozioù ha displegañ ar pezh a dremen war an dachenn. Ret e vefe d'ar strollad a-bezh kemeret e karg ar gelaouenn-se.

. Ur c'hwitadenn eo bet dija klask sevel ur gelaouenn e giz-se. Ne oa ket trawalc'h a dud evit ober war he zro ha mankout a rae ivez ur youl gwirion da sevel unan.

. Lod a soñj neuze e vefe posubl klask sevel ur gelaouenn asambles gant RTB ha DIWAN, moaien vefe mont e darempred gant Bozeg a ra war dro Dihun. Kinniget zo bet ivez heuliañ skouer ar c'hazetenoù lec'h hag a zo bev buhezeg, e korn bro Roazhon da skouer. Gwelloc'h vefe neuze krouiñ meur a gazetenn lec'h, e-lec'h krouiñ ur gelaouenn diavaez. Unan zo bet savet dija gant kreizenn an Oriant.

. Mark kerrain a zo a du evit studiañ ar gudenn ha kinnig a ra klask tud all da sikour anezhañ da sevel ur gelaouenn. Votiñ ara an dud a du gant e ginnig nemet 2 ne gemeront ket perzh.

2- Embann a ray SAE chekennoù brezhoneg ma nac'h ar bankoù kemer ar c'harg-se war o chouk. Ne seblant ket kement-se servijout da galz tra rag hervez al lezioù-barn ez eus ur c'hontrad ha n'eo ket skrivet a redi ar pratikou da implijout ar follennoù embannet gant ar bankoù. Ouzhpenn-se e soñjo d'an dud ez int chekennoù faos hag e vez klasket touellañ anezho.

. Lod a ginnig neuze klask puezhañ war ar bankoù gwannañ evit lakaat anezho da blegañ. Diaes tre e seblant bezañ abalamour d'an emglevioù a zo etre ar bankoù. Kinniget ez eus bet neuze ma pouezo pep hini war e di bank.

. Rann an embann a lako neuze war ar Fulenn ul lizher skouer hag a vo kaset gant pep hini d'e di bank. Goulenn chekennoù e brezhoneg a vo pal al lizher-se.

Votiñ a ra an dud a du, nemet unan ne gemer ket perzh.

3- Studiañ al lezenn da c'houzout hag eñ e vefe posubl embann follennoù evit diskleriañ an tailhoù e brezhoneg da lakaat e plas ar re c'hallec embannet gant ar velestradurezh.

O vezañ ne oa kocz nemet eus tudiañ n'eus ket bet ezhomm d'an dud votiñ.

4- Klask sevel levrioù skiantel e brezhoneg

- . Adstudiañ embannadurioù S.A.D.E.D.
- . Sevel ur geriadur eus ar gerioù skiantel hag arnevez.
- . Sevel levrioù war al labour douar
- . Sevel levrioù war ar skiantoù liesseurt.

Tu 'vefe implij anezho evit ar c'hentelioù. Ar pal a zo deskiñ traoù e brezhoneg ha n'eo ket nemet deskiñ brezhoneg.

Unan a vot a-enep, tri ne gemeront ket perzh hag ar re all a vot a du.

5- Distro-klok d'an doare-skrivañ peurunvan = zh kinnig Padrig an Habask.

Gwall luziet eo an afer-se, m'eus aon, e-barzh SAE. War un dro e weler posteroù embannet e brezhoneg peurunvan war bouez un nebeut lizherennoù a oa bet emglev war o fenn, hag ivez pennadoù eus ar Fulenn ma vez implijet enno an SS.

. Soñjal a ra din ez eo diaez ret un doare-skrivañ un dibab, un nebeut reolennoù degemeret da aroueziañ al lavar.

. Un doare-skrivañ unvan a ranker da gaout, al laoskentez er skritur ne ra nemet gwanaat hor yezh.

. Ar "peurunvan" eo an doare-skrivañ diazezet ar gwellañ dre al labourioù war ar yezh, an embann, ar geriadurioù h.a...

Kinnig a ran eta da SAE kemer pelloc'h ar ZH da reiz :- skrivadur en ur chom digor d'ar c'henstrivoù evit unvaniñ an holl doareoù-skrivañ en dazont. Met, evit ar poent, n'eus abeg ebet da zerc'hel en anv ur c'henemglev aet da anaon d'un nebeut poentoù emglev a zo bet dilezet gant an holl re all.

Distro klok d'an doare skrivañ peurunvan : 3 a vo a-enep, 8 a du, hag 11 a zo diseblant.

IV. - DIVIZOU WAR AR C'HELENN HAG AR STAJOU

Kinnigoù

1-Evit an hini a rafe war dro ar vugale e-pad ar stajoù (baby sitting) :

- . Resisaat statut an hini a zo karget eus se (un dra sirius)
- . 2 zen hanter-amzer (ur gopr etre daou)
- . Ur sal dieub e-barzh ar skol evit lakaat tout ar vugale da gousket er memes lec'h, ha ret d'unan eus ar gerent da chom pep hini e dro evit mirout anezho.

- da welet e-pad ar staj -

2- Bruderezh evit ar stajoù :

- . Kazetennoù - radio
- . Goulenn evit un abadenn tele war ar chanter.

3- Staj hañv e PLIJIDI

- . Pemzektez diwezhañ miz eost - (e-kichen Boulvriag).

4- Kavout darempredoù gant tout ar strolladoù a aoz stajoù brezhoneg evit en em skoazellañ an eil egile (skrivañ da gentañ).

N'eo ket bet votet war an tri boent kentañ. Soñjal a ra lod ne vez ket kinniget aze ur bolitikerezh wirion evit ar c'helenn hag ar stajoù.

5- Goude un tabut etre ar re a felle dezho disrannañ diouzh rann ar c'helenn, ur rann nevez evit ar stajoù, ez eus bet a-benn ar fin divizet sevel 2 vodad labour er memes rann gant ar memes sekretour(ez) evit an daou : bodad ar c'helenn ha bodad ar stajoù. N'eo ket bet votet a-benn ar fin (traoù diabarzh eo).

6- Embannet e vo 'barzh ar Fulenn kement staj a vo aozet gant ar c'hreizennoù. N'emañ ket a du lod rag aon ne deufe re a dud d'ur staj ne vefe ket trawalc'h a blas ennañ. Respontet vez eo ret brudañ kement tra zo graet gant ar c'hreizennoù ha setu just awalc'h pal ar mennad.

N'eo ket bet votet 'benn ar fin.

7- Kas ar c'heleier gant ar rann d'an den a vo kirieg eus ar rann e-barzh pep kreizenn, dezhañ da lakaat ar c'heleier se da vont dre ar greizenn. N'eo ket bet votet war an dra-se.

8- Goulennet 'vo 30 L. enskrivadur evit ar stajoù. Roet 'vo 30 L. d'ar skol e PLIJIDI. Goulennet 'vo 32 Lur d'ar stajidi. E giz-se e vo gopret an den karget d'ober war-dro ar vugale. N'eo ket bet votet war an dra-se. Divizet e vo war al lec'h.

9- Klasket 'vo niver kreizennoù ar "Formation Continue" (stummadur dibaouez) a ra kentelioù brezhoneg.

Soazig Daniellou a zo e darempred ganto en Naoned, Marsell Kere e Lanuon ha Lukian Kergoat en Oriant.

Ret e vo d'ar c'hreizennoù all ober un dra bennag war an dachenn-se ivez.

10- Ur staj gwenedeg a vo e Kistinid e fin miz eost gant izili eus SAE ar vro Wened e-pad ur sizhunvezh. Ovezañ ma vo staj Plijidi er memes mare da laret eo eil bemzektez miz Eost, e vo diaes tre mont d'an daou staj.

Diaes eo bet kavet votiñ war an dra-se e-pad an Dael. Diskoulmet 'vo ar gudenn e rann ar stajoù.

11- Ur staj a dle bezañ renet gant daou zen :

- . Unan karget eus ar c'hudennoù pleustreg (aozadur, nozvezhioù, hag all...)
 - . Unan karget eus ar bedagogiezh : ur seurt "rener ar studioù" a vo karget eus ar c'helenn (darempredoù gant ar gelennerien araok ar staj, roll labour an devezhioù embannet en araok h:a...)
- 1 en deus votet a-enep ; 4 n'o deus ket kemeret perzh, ar re all a oa du. Mennad degemeret.

Ouzhpenn-se e vo pleustret e-pad ar stajoù war ar stourm hag an emzeladur e-barzh Skol an Emsav. Graet e vo son-dajoù da anavezout gwelloc'h piv a zeu ha penaos respont d'an ezhommoù.

N'eo ket bet votet war an dra-se.

12- Ret e vo lakaat ar muiañ posubl a stajoù dindan anv SKOL AN EMSAV (ar stajoù ski da skouer...). N'eo ket bet votet war ar mennad-se.

13- Unvaniñ ar muiañ posubl an asurañs evit an holl stajoù. Ret e vefe derc'hel kont eus an asurañs hollek e-barzh priz pep staj.

Emañ tout an dud a du, 1 n'en deus ket kemeret perzh. Displeget eo bet e oa bet kemeret un asurañs hollek er SAMDA evit an holl stajoù graet gant Skol an Emsav e-pad ar bloaz. Komzet vo hirroc'h diwar benn ar gudenn-mañ diwezhatoc'h e-barzh ar Fulenn.

V. - AR MEREREZH

N'eo bet divizet netra o vezañ n'eus bet kinnig ebet.

VI. - VOTADEG EVIT AR POELGOR SEVENIN NEVEZ.

Lezel a rae o flas 'barzh ar Poellgor seveniñ :

- . Andrew Goalig (rann an diabarzh) - Kreizenn an Oriant
- . A.V. Chapalain (rann ar mererezh) - Kreizenn Kemper
- . Herve Petton (rann an Embann). - Kreizenn bro Leon
- . Marcelle Kere (rann ar c'helenn). - Kreizenn bro Dreger

O deus kinniget o anv evit ar Poellgor seveniñ nevez dirak an Dael :

- . Per Keribin (evit rann an diabarzh)- Kreizenn Kemper
- . Jil Killevere (evit rann ar mererezh) Kreizenn Roazhon
- . Olier ar Mogn (evit rann an embann)- Kreizenn Roazhon
- . Freddi Salle (evit rann ar c'helenn) Kreizenn Naoned
- . Yann Jegou (evit rann an diavaez).- Kreizenn Roazhon

AR FULENN

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Skrivañ da : RANN AN DIABARZH- Per KERIBIN
5, plasenn Gi Roparz - 29000 KEMPER -

AR FULENN - Niverenn 51 -

20 A VIZ MAE 1979

TAOLENN

- I.- ADSEVEL SKOL AN EMSAV
- II.- GOUEL AR BREZHONEG 79 ER ROC'H DERRIEN
- III.- RENTA-KONT OBEREREZH SKOL AN EMSAV ROAZHON
- IV.- AR STOURM EVIT AR BREZHONEG E SKOL VEUR ROAZHON
- V.- LIZHER DA BREZIDANT SKOL VEUR BREIZH UHEL
- VI.- KELEIER A BEP SEURT
- VII.- RENTA-KONT AR STAJ SKI
- VIII.-UR VEAJ E BRO GEMBRE
- IX.- CHEKENNOU BREZHONEG
- X.- EMVODOU DA ZONT : RANN AN DIAVAEZ
RANN AN EMBANN
RANN AR C'HELENN.

krediñ stourm - krediñ trec'hin

I. - ADSEVEL SKOL AN EMSAV

Morse n'eo bet ken rouez an dud o kemer perzh en Dael e-pad ar bloaz-mañ. N'eo ket bet stank an dud o tont da emvodoù ar Poellgor Ren er bloaz-mañ kennebeut. Skol an Emsav kreiz a seblant morgousket. Labour 'vez graet memestra er c'hreizennoù m'emañ oberiant an izili enno (Roazhon, An Oriant, Kemper). E lec'hioù all e ya ar c'hreizennoù da get (Leon, Treger, An Naoned) zoken ma kendalc'h izili zo d'ober ul labour e anv S.A.E.

.Perag eo gwelloc'h labourat en ur strollad eget chom pep hini en e gorn ?

Asamblez e vezer kreñvoc'h. Dre an darempredoù a zo etre an izili e teu al labour holleg sevenet gant ur strollad da vezañ brasoc'h eget hollad al labourioù a vije sevenet gant pep ezel, pep hini en e gorn.

En ur strollad e vez espernet nerzh, implijet ar gwellañ e barzh pep hini ha lieskementet labour an holl. Ret eo neuze da bep hini gouzout petra ra ar re all, petra 'zo bet graet ganto ha petra emaint e soñj ober.

Ret eo en em glevout ha gouzout petra a c'hell bezañ graet gant pep hini evit rannañ al labour. Ret eo da bep hini santout emañ sikouret gant ar re all evit krediñ ober traoù ne c'hellfe ket ober e unan penn.

. Daoust hag ez eo Skol an Emsav ur strollad e gwirionez ?

Ne vez ket gouezet gwall vat (pa n'eo ket tamm ebet) en ur greizenn petra vez graet er c'hreizennoù all. Ne deu ket kalz tud da emvodoù S.A.E. kreiz hag a wechoù zoken n'eus ket a emvodoù er c'hreizennoù. Alies e vez nac'het gant an dud sammañ labourioù war o chouk rag aon o deus en em gavout o unan penn goude-se ha chom hep bezañ sikouret gant ar re all.

Neuze, n'eus nemet ar re en em sant kreñv awalc'h evit sammañ ul labour o unan penn hep kontañ war ar re all a gemer kargoù war o chouk hag a ra ul labour a-bouez. Ar memes labour a c'hellfe bezañ graet gant ar re se o unan, er maez eus S.A.E.

. Ret eo adsevel ur strollad.

Al liammoù a rankfe bezañ etre an holl izili a zo da adober. Ret eo d'an holl gouzout peseurt labour a vez graet er strollad. Ret eo brudañ an traoù mat a vez kaset da benn gant kreizennoù pe rannoù SAE evit ma c'hellint bezañ ur skouer evit tout an dud. Evit ma vo ur skouer eo ret d'an dud gouout penaos eo bet graet evit gellout ober kement all !

Ur renta-kont berr o laret eo bet graet an dra-mañ-tra n'eo ket trawalc'h ma ne oar ket trawalc'h ar re all da adober kement all.

Ret eo d'ar c'hreizennou ha d'ar rannoù en em vodoañ ken alies ha ma z'eus ezhomm evit gellet ober labour asambles. Ur renta-kont a rankfe bezañ graet bewech ha kaset en dro d'ar re o deus kemeret perzh ha da renn an diabarzh evit ma c'hellou ke-laouiñ ar strollad a-bezh dre ar Fulenn (nemet diwar-benn ar pezh a zo talvoudus evit SAE a-bezh eveljust).

II. - GOUEL AR BREZHONEG I 979 ER ROC'H DERRIEN (BRO DREGER)

G O U E L A R B R E Z H O N E G

R O C ' H D E R R I E N

B R O D R E G E R

1 - 3 A VIZ EVEN

I 9 7 9

Aozet eo bet Gouel ar Brezhoneg er bloaz-mañ gant Skol an Emsav, Ar Falz, Ti Villaj ha tud a volontez vat.

GWENER I A VIZ EVEN 79

- Un abadenn a vo gant Youenn Gwennig - Kristen Nogues - hag an Tregeriz e-barzh sal ar gouelioù. (diouzh an noz).

SADORN 2 A VIZ EVEN 79

- Diviz war Diwan en ti kêr da 2 eur goude merenn.
- Da 5 eur , c'hoariva evit ar vugale.
- Da 9 eur , c'hoariva gant beilhadegoù Treger, etre c'hoari e langaj ar Roc'h (Tunodo) ha Dom Mikael an Nobletz gant strollad ar Vro Bagan.

SUL 3 A VIZ EVEN 79

- Da 2 eur goude merenn war an dachenn mell droad : kermes gant c'hoarioù ar vro, gouren, standoù sevenadurel hag a bep seurt...
- Gwerzh-sinaturioù gant skrivagnerien, kanerien, sonerien hag all...
- Kan gant Kadig, J.F. Kemener, Ar Log (eus bro Gembre), Kig ha Parz.
- Da 9 EUR : e vo ur FEST NOZ VRAS ha KOAN YEN war an dachenn.
- PLAS A VO DA GAMPIN -

Evit brudañ Gouel ar Brezhoneg er bloaz-mañ e vo moulet skritelloù, traktoù ha kartennoù a zo da vezañ gwerzhet araog ar gouel (20 lur an tamm evit mont tre d'ar gwener, sadorn ha sul).

Ur garavanenn vruderezh a vo aozet ivez d'ar sadorn da 9 eur hanter hag a ray tro ar parrezioù tro-war-dro.

Evit kaout diskleriadurioù, resisadurioù ouzhpenn hag ober bruderezh e-barzh ho kreizenn e c'hellit pellgomz e ti an aotroù MICHEL - (96) 43.87.76.

III. - RENTA-KONT OBEREREZH SKOL AN EMSAV ROAZHON

Hag a nevez e Roazhon ? Hep lavarout gaou e c'heller lavaret ez a madik a-walc'h an traoù e Roazhon. Tu 'vo, evit ma vefe sklaeroc'h an traoù, da rannañ obererezh SAE Roazhon e teir lodenn :

- 1- Al labour-keleñn
- 2- Kemeret perzh e buhez kêr Roazhon
- 3- Tachennoù nevez hon obererezh.

1) - N'eus ket ur bern traoù da lavaret diwar-benn ar c'hentelioù. Pemp live a zo er bloaz-mañ : daou evit an deraouidi (deraouidi 1 ha 2 !), an eil bloavezh, an trede bloavezh hag ar pevare. Anat deoc'h, ar re 'zo er pevare bloavezh a zo barrek-kenañ war ar yezh. Kroget o deus da fardañ ur savadenn-diapo an danvez anezhi : " Ar brezhoneg e Roazhon ". 'Se 'zo ul labour hir met spletus-kenañ dre ma chomo un dra-bennak talvoudus d'an holl e dibenn ar bloavezh. E Dael ispisial Nedeleg e oa bet divizet e c'hellfe kement kreizenn S.A.E. diazezet mat, fardañ ur savadenn. Skouer Roazhon a ziskouez ez eo posubl gant ma vezo lakaet ar skolidi barrek war ar yezh, e-barzh ar jeu. Un doare ivez da lakaat anezho da emezellañ, ar pezh a zo pouezus.

Tri dibenn sizhun studi a zo bet aozet betek-hen hag ur pevare a vezo graet e-kerz miz Mae. E miz Du ez eus bet 90 skoliad o kemeret perzh, e miz genver 80 hag e miz Meurzh 50. Deskiñ buan hag aes a zo bet graet ha gant plijadur war ar marc'had ! Ouzhpenn-se, e-pad an holl dibennoù-sizhun ez eus bet degaset danvez-prederiañ d'an dud, gant un diviz war-lerc'h.

Dibenn-sizhun miz Du : "Petra eo SAE ?" + Ar Film "Debout les crabes, la marée monte".

Dibenn-sizhun miz genver : Ur Film all.

Dibenn-sizhun miz Meurzh : Savadenn diapo diwar-benn SAE gant L. Kergoat + ur film diwar-benn manifestadeg Malville ha marv Vital Michalon.

Setu evit ar pezh a selle ouzh ar c'heleñn.

2) Evel warlene ez eo bet aozet ar fest-deiz hag ar fest noz a gloz ar "Festival de la chanson" gant Skol an Emsav. Ur sapre labour eo bet ha kalz a skolidi a zo deut da sikour izili SAE. Tremen daou vil pemp kant den a zo deut. Kement den a yae e-barzh ar sal a roe l lur da z-Diwan hag arc'hant ar bar, ar

c'hrampouezh, ar sandwichoù a yae da S.A.E., ar pezh 'oa ket fall. Standoù a-bep seurt a oa ivez. Unan bras gant SAE, stand Diwan, Al liamm, Pobl Vreizh, ar C'homite "Evit an aotreegezh vrezhonek", studi ha chanteroù, RTB ha reoù all c'hoazh a zo bet gwelet ivez.

3) - Gant Jil Killevere ez eus bet graet un trakt divyezhek a-enep d'an nukleel. Skignet eo bet un tamm e pep lec'h e Roazhon, war ar marc'had, er skolioù-meur, hag all. Gantañ ez eus bet graet kalz a labour evit ma vije gwelet aliesoc'h aliesañ izili SAE o kemeret perzh a-zevri er stourm enep-nukleel, ar pezh a ya gant divizoù an Dael diwezhañ.

- Petra bennak ma ne vez ket graet war-eeun gant anv SAE e c'heller lakaat ar pezh a heuilh gant obererezh SAE Roazhon dre m'emañ an holl studierien gwitibunan a zo e penn ar stourm se pe e-barzh SAE pe e darempred gant SAE. Oc'h ober anv eus ar stourm evit an aotreegezh vrezhonek hag evit brezhonekaat buhez ar skol-veur emamp aze. Savet ez eus bet ur seurt poellgor studierien, e anv : Komite "evit an Aotreegezh vrezhonek". Klasket eo bet sevel ur c'homite barrek da stourm war hir-dermen.

Tud ar c'homite a bled ivez gant brezhonekadur ar skol-veur. Panojoù divyezhek e-diabarzh ar Skol-veur a zo bet goulennet digant prezidant Skol-Veur Keryann, Michel Denis. 2 viz dale en devoa goulennet. Tremenet int. Netra o tont. Kroget hon eus da spegañ tammoù paper skrivet "BREZHONEG" warno un tammig e-pep lec'h er skol-veur. Goude vakañsoù Pask e vezo goulennet un emgav gant Michel Denis. Prest eo hor respont ma ne lavar ket e vezo lakaet DIOUZHTU ar pannelloù. Anat deoc'h ez eo prest listenn troidigezhioù an holl danvezioù pe servijoù a c'heller kavout er skol-veur.

Fiziañs 'm eus n'am bezo ket ankounac'haet seurt ebet. Dre vras, e c'heller bezañ laouen eus al labour a zo bet boulet c'het ha kaset da vat, hevlene, amañ e Roazhon.

Ha n'eo ket echu ar bloavezh !

OLIER AR MOGN
Kreizenn Roazhon.

IV. - AR STOURM EVIT AR BREZHONEG ER SKOL VEUR

Evel ma skriven er renta-kont am eus bet graet diwar-benn oberiantiz kreizenn SAE Roazhon emañ tud 'zo o klask lakaat an traoù da vont war-raok e Skol-Veur Breizh-Uhel.

Heriv, ho pezo tro da lenn al lizher bet kaset da brezidant ar skol-veur, Michel Denis. En div yezh ez eo bet kaset dezhañ. Ar c'homite "Evit an aotreegezh vrezhonek" ha n'eo ket SAE en deus bet kaset an tamm lennegezh-se.

Ya, e Roazhon emañ o klask divyezhekaat ar panelloù !
"Hag e Brest ?" a soñjit-hu.

E Brest, daoust deomp bezañ bet klasket mont e darempred ganto, n'eus seurt ebet o tont. "Re ziwezhat evit stourm evit ar brezhoneg" a respontas tud 'zo a C'houeled-Breizh. "Stourmit e brezhoneg evit ar pezh a garoc'h, neuze !" a respontjomp. Ne-tra dibaoe. Kement-se a ziskouez splann n'eo ket anet d'an holl daelerezh SAE...

Ha bez ez eus tud a vije o lenn an tamm pennad-mañ o zamm kartenn studier skol-veur Brest ganto en o godell ?

C'HWI ! hopala ! Koumerit un tamm paper diouzhtu ha skrivit din : Olier ar Mogn - I3, stread Ernest Hello -35000 Roazhon.

Ha tu 'vije deoc'h, da vihanañ, kas ul lizher heñvel ouzh hon hini d'ho prezidant, evit gwelet petra soñj diwar-benn an afer-se ?

Daoust ha ne gav ket deoc'h e vije un dra vat kaout un aotreegezh war ar brezhoneg ? Eo ? Neuze, arabat krediñ e teuio mod-se ! Tu 'vefe deoc'h en em strollañ evel m'hon eus graet e Roazhon (diskleriet eo hon c'homite hervez lezenn 1901, kaju-mant) ha gwelet petra a c'hellfec'h ober war al lec'h.

Añmerdiñ ar sindikadoù studierien ha strolladoù an tu kleiz pellañ a c'heller ober atav e n'eus forzh peseurt skol-veur ivez. Ur skritell nevez flamm flimin gant ar M.A.S. ? "Perak 'ta e galleg ?" hag all...

Kement a gaver el lizher-mañ, a seblanto anet-spontus da lod marteze, a zo traoù diazez na vezont ket graet c'hoazh gant ur bern studierien, brezhoneg flour ganto, a chom en o c'horn da vallozhiñ hor blanedenn rust ha kalet.

O. Ar Mogn.

V. - LIZHER DA BREZIDANT SKOL VEUR BREIZH UHEL

(kavet 'vo da heul ar follenn-mañ).

VI. - KELEIER

1) Komz hag Arz Breizhek a ra distaolioù evit kreizennoù SAE war al levr "Buhez Mikeal an Nobletz".

Komz hag Arz Breizhek - BP 5 I305 Roazhon Keryann/Rs Vil-
lejean- 35016 ROAZHON

2) Abaoe ar c'heit ma 'z eus kaoz eus sevel kazetenn diavaez SAE e c'heller diogelaat e teuio er maez... Koulz pe goulz. Ma, ur soñdach heriv ! Piv a zo prest da vezañ "kenskriver" evit ar gelaouenn da zont ? Ret 'vije kaout kement a genskriverien hag a embannadurioù West-torch. Ho labour ? Skrivañ pennadoù a gontfe petra c'hoarvez en ho korn-bro (+)

(heul paj,8)

ROAZHON, D AL LUN 7 A VIZ MAE

Komite "Evit an aotreegezh vrezhonek"
Kevrenn Gelliek.

Aotrou Prezidant Skol-Veur Breizh-Uhel,

Da c'houzout pelec'h emañ en em gaver Kudenn divyezhekaat
panelloù ar skol-veur e skrivomp deoc'h.

Evel m'ho peus soñj marteze, e-Kerz hon gweladenn gentañ
hon devoa komzet dreist-holl eus an aotreegezh, hogen ivez, ha
setu danvez al lizher-mañ, eus ar panelloù a vez gweler dre ar
skol-veur a-bezh.

Goulennet hon devoa diganeoc'h hag-eñ e vefe tu da lakaat
panelloù brezhonek e-Kichen ar re c'hallek. Respontet ho poa
e oa ret deoc'h goulenn digant tud all, ne c'hellec'h ket divizout
hoc'h-unan, e vije ret gortoz daou viz d'an neubeutañ, ha ne vefe
ket tu da zivyezhekaat an HOLL banelloù.

Sur omp e komprenit na pegen pouezus e c'hell bezañ ana-
vezout ar brezhoneg, ha pa ne vefe nemet dre ur statud arouezel.
Hag hor gouenn, a c'hell hañvalout bout distek evit tud 'zo, a zo e
gwirionez un dra ret da seveniñ, mar fell deoc'h lakaat buhez ar
skol-veur-mañ da glotañ gant ar bed a zo tro-dro dezhi.

Anat eo n'eo ket "evit ober brav" e c'houfennomp divyezhekadur
ar panelloù. Ma's eo ar brezhoneg evit bevañ e ranko kavout
e lec'h er vuhez foran e doare pe zoare.

Ni 'sonje deomp e c'hellfe bezañ bet degemeret an dud a gemero
perzh er C'hrash Course gant ar merk-se a volontez vat.

Kompren a reoc'h ez eus mall warnomp degemer ho respont

Trugarez en a-raok, gant hor gwellañ gourc'hemenoù

Komite "Evit an aotreegezh vrezhonek"

Hag evit-se lenn West-torch (Ouest-France) bep mintin.
Ken simpl-se eo.

Ma 'z eus respontoù e vezo gwelet penaos mont pelloc'h
gant soñj ar gazetenn.

(+) Pas n'eus forzh petra evel-just ! Komprenet ho poa.

3) N'eo ket dibaot a wech e vez dedennet emsaverien
Vreizh gant Kembre. Evit ar pezh a sell ouzh kernev-Veur, avat,
n'heller ket lavaret kement-all, daoust d'ar vro-se bezañ kalz
tostoc'h ouzhomp e pep keñver.

Kernev-Veur, bro ar geltiegourien mod kozh ? N'eo ket
gwir ken-nevez 'zo ez eo bet krouet "COWETHAS AN TAVAS KERNE-
WEK" "KEVREDIGEZH AR YEZH KERNEVEK" (Tavas = teod).

Er gazetenn hollgernevek "AN GANNAS" niverenn miz ebrel
e c'heller lenn kement-mañ :

"Y'n dewetha prys, nerth pup muvyans a eghen pynak a grok war
nerth a'y gesclenyasn gwrythek, ha forth a'n gwella dhe wytha
hevelepter kemyn agan tyr yu ry scoth dhe dhysplegyans ha def-
nyth agan yeth pup deñh".

Da lavaret eo, war bouez neubeut " En diwezhañ pred, nerzh pep
emsav a seurt bennak a grog war nerzh e gwriziennoù hag e gens-
tagusted, hag an hent gwellañ da labourat evit hevelepter (iden-
tity) pennañ hor tir eo reiñ skoazell da zasorc'hidigezh ha
danvez hor yezh pemdez".

Evit gouzout muioc'h a-zivout an aozadur nevez-se skrivañ da :

John PAGE - Chy'n Eythe, Lescrow - Fowey -
KERNOW - Kernew Veur GB (evit ar mare !)

Mar fell deoc'h kaout keleier fresk eus ar pezh a c'hoar-
vez en tu-all d'ar mor, e c'hellit lenn (n'eo ket gwall ziaes)

- "AN GANNAS" : John Page (gwelet a-us)
- "EYTHEN" : Tim Saunders, "Sinclair" 43, strêr Portland
Aberystwyth - Dyfed - KEMBRÉ/CYMRU.

Fiziañs 'm eus e vezo dedennet un neubeut tud gant ar
c'heleier-se. Domaj e vije ober fae war emsav Kernev-Veur.

RANN AN EMBANN.

VII. - RENTA-KONT AR STAJ SKI

Evit ar wech kentañ e oa bet aozet ur staj brezhonek gant
strollad Bretoned Grenoble. Un ugent bennak a dud o deus kemeret
perzh er staj-se. Padet en deus eus ar merc'her 27 a viz kerzu
betek ar meurzh 2 a viz genver. Deut e oa an dud deus Grenoble
Breizh ha peurrest Bro-C hall.

An devezh a oa rannet e-giz boas e-barzh seurt stajoù :
etre lein ha merenn : kentelioù
goude merenn..... : amzer vak -ski- bale- c'hoarioù
goude koan..... : ne oa netra d'ober, ha ret 'vo cheñch
an dra-se ar bloavezhioù a zeu.

Ne oa keginer ebet ha d'ar stajidi eo e oa ret fardañ
boued. Pouezhus-tre e oa bet se evit aer ar staj rak, ma oa
bet kollet amzer, e oa bet mesket eno darouidi ha brezhonege-
rien, ha dreist-holl e oa dieub ar stajidi e-keñver an eur,
ha bourrus eo bevañ e mod-se.

Diwar-benn ar c'hentelioù ez eus traoù da rebech. Rannet
e oa ar stajidi etre daou rummad, ar vrezhonegerien hag ar re
all. Gwell e vije bet marteze meskañ an daou, dre ne oa ket
niverus tud ar staj. Ar re gentañ ne oa ganto kelenner ebet ha
netra resis ne oa bet prientet evito ; testennoù ha c'hoarioù
a zo bet graet hervez umor an dud, ha tremenet e oa bet mat ar
mintinvezhioù memestra.

Ur gudenn a chom aze : petra deskiñ da vrezhonegerien
dija ampart e-kreiz Bro C'hall ? Ouzhpenn-se eo ret anzav n'o
ket 'met vakañsoù e brezhoneg, lod a oa deut evit heuliañ ken-
telioù.

Gant an eil rummad e oa bet siriusoc'h al labour. Kente-
lioù 'zo bet graet gant Mikael Auffred, Ivon ha Padrig Herve ;
pleustret e oa bet dreist-holl war distagadur ar yezh. 'Mod all
e oa bet mesket mat an daou rummad-se e-pad peurrest ar staj.

Ur skoilh 'zo bet memestra : ne oa ket trawalc'h a zeraoui-
di (unan nemetken) ha kollet un tamm brav anezhañ e-touesk ke-
ment a vrezhonegerien. Aze en deus ar staj c'hwitet e bal, dre
n'oa ket deut kalz a zeraouidi deus Grenoble, graet ar staj evi-
to koulskoude. Marteze e vo gwelloc'h, evit bloavezhioù a zeu,
ober bruderezh ha dastum deraouidi deus pep lec'h.

Dre vras e oa bet plijus ar staj ha frouezhus ivez rak
kalz a vrezhoneg a zo bet klevet ennañ. Kavet e oa bet ur
stumm bourrus a-walc'h etre stajoù labour ha vakañsoù dilabour
krenn. Posubl e vo neuze kregiñ en-dro ar bloaz a zeu, nemet e
vije poent da vrezhonegerien 'zo en em lakaat da vat d'al la-
bour ha nompas gortoz atav pep tra deus ar reoù all.

SAE Grenoble.

VIII. - UR VEAJ E BRO GEMBRE

(Pemzektez kentañ miz eost).

Aozet ez eus bet dija, tri bloaz zo, ur veaj e Bro Iwer-
zhon gant SAE da geñver kendalc'h ar broioù keltieg e Rath Carn.
Plijus tre eo bet evit tout an dud ha frouezhus tre e-keñver an
darempredoù hon eus bet gant stourmerien ar pobloù keltieg all.

Moaien vefe ober kement all er bloaz-mañ e Bro Gembre, da genver Eisteddfod Caermerfon.

Setu ur ragres a c'hellfe bezañ kinniget :

.Evit piv eo ar veaj ? Evit izili SAE da gentañ, skolidi gouest da gomz dija, pe brezhonegerien all dedennet gant hor stourm.

.Etre 6 hag 11 den e vefe mad, gant 3 c'harr ha teltennoù. Plijus eo beajiñ niverus met pa vez re a dud, e chomont asambles ha n'eus ket moaien rannañ buhez tud ar vro e gwirionez.

.Pal ar veaj : anavezout gwelloc'h ar stourm evit ar c'hembraeg en ur gaout plijadur asambles.

.Petra ez eus moaien gwelet ?

-Kerdiz (Cardiff) : Mont da welet ar BBC (komz gant Gwyn Griffiths) Kudenn ar radio tele hag ar c'hembraeg.

Gweladenniñ ti Plaid Cymru (emvod gant Dafydd Williams, sekretour Plaid Cymru).

Ober anaoudegezh gant ostalerioù kembre-agerien kerdiz.

-Goude-se mont da Aberystwyth dre ar C'hornog (Abertawe, Port Talbot, Uanelli Caerfyrddin Aberteifi) pe dre an traoniennoù hag ar menezioù .

- E-barzh Aberystwyth : moaien zo gwelet burev Cymderthas Yr Laith (SAE bro Gembre), kuzul al levrioù kembraeg (emvod gant Dewi Jones) Pantycelyn (ti ar studierien kembraeg) al levraoueg vroadel (emvod gant Ceris Gryffudd) hag all...

- Hanternoz ar vro : kreizennoù nukleel Transfynydd hag yr wylfa Peullheli ha ledenez Ueyn, ar menezioù, an aod etre LLandudno ha Prestatyn (aod ar saozon gozh!) e lec'h ma vo gwelet an distrujoù a deu diwar an douristelezh (kampoù evit an douristet heñvel mik ouzh Auschwitz !) hag all...

- A-benn ar fin : Eisteddfod Carnarfon (Gouel ar C'hembraeg). Moaien 'vefe kaout ur stand e-barzh teltenn Cymderthas Yr Laith war dachenn an Eisteddfod (ret 'vo renkañ an dra-se ganto c'hoazh met kinniget eo bet din an dra-se ganto dija un nebeut bloavezhioù-zo. Aze e vo tu da vrudañ SAE ha skignañ hon embanadurioù.)

An droiad-mañ a vefe ouzhpenn-se un degouezh dispar evit tennañ fotoioù ha prientiñ ur savadenn daipo diwarbenn Bro Gembre hag ar stourm evit ar C'hembraeg.

Moaien 'vo ivez sevel skridoù diwar benn kudennoù bro Gembre hag an doare ma vez pledet ganto. Kement-se a c'hellfe servijout da drede rummad stajoù SAE.

Ar re 'zo dedennet gant ar veaj-se pe o deus kinnigoù all d'ober a rank skrivañ da RANN AN DIABARZH an abretañ ar gwellañ. (Araog ar 15 a viz even da skouer) evit ma vo tu ober un emvod pe en em glevout en un doare all araog fin miz Even evit plediñ gant ar c'hudennoù pleustreg.

"AFER AR CHEKENNOU BREZHONEK"

C'hoant hon eus lakaat an traoù da vont war raok gant ar chekennoù brezhonek. Poent bras eo deomp goulenn ur chekennac'hoeg embannet e brezhoneg digant hon ti-bank. Assoc'h 'vo d'an holl dud a fell dezho ober chekennoù brezhonek e pep lec'h.

PENAOS OBER ?

N'eo ket start ! Tamm ebet !

Ur follenn 'zo bet prientet (ul lizher e brezhoneg war un tu, hag un all e galleg war an tu all).

N'ho peus nemet kas anezhi da rener departamant ho pank goude bezañ leuniet ha sinet an div lizher. (Arabat 'vo deoc'h disañjal skrivañ "personnelle" war ar golo-lizher).

Jakez BRAS
60, rue de Saout
35000 Rennes

Astou Rener "C.A. I&V"
1, rue truck
35000 Roazhon

R_____, d'an 18 aviz mae

tu 1.

Jakez BRAS
60, rue des raches
35000 Rennes

Honnieur le Directeur du
CA d'Ille-et-Vilaine
1, rue machin
35000 Rennes

R_____, le 18 mai 1979

tu 2.

P'ho po degemeret ur respont a-berzh an ti-bank, kasit anezhi (pe ul lorc'nskeudenn),

da : Yann-Bernez MOISAN
61, rue Dinan
35000 ROAZHON

PERSONNELLE

Honnieur le Directeur du CA d'I&V.
1, rue machin
35000 Rennes

"A PROPOS DES CHEQUES EN BRETON"

Nous voulons faire avancer les choses, en ce qui concerne les chèques en Breton. Il est grand temps que nous demandions un carnet de chèques imprimé en breton à notre banque. Ce sera plus facile pour tous ceux qui veulent faire leurs chèques en breton.

Comment faire ? Ce n'est pas compliqué ! pas du tout !

Une feuille a été préparée (une lettre en breton d'un côté, et la traduction en français de l'autre). Vous n'avez qu'à l'envoyer au directeur départemental de votre banque après avoir rempli et signé les deux lettres. (n'oubliez pas d'écrire "personnelle" dans le coin de l'enveloppe). Quand vous aurez reçu une réponse, envoyez-la (ou une photocopie) à : Yann-Bernez Moisan -61, rue de Dinan - 35000 ROAZHON/Rennes-

Setu eta, al lizher-skouer a zo da vezañ Kaset d'ho pank.

- ① Respont ar bank pe ul luc'hskeudenn anezhañ 'zo da vezañ Kaset da : YANN-BERNEZ MOISAN, 61 stread Dinan 35000 Roazhon. UR SEURT Teuliad a vezo graet, hag an traoù pouezus a vezo embannet e-barzh ar Fulenn.
Bec'h dezhi eta!
- ② E Roazhon ez eus bet tennet 200 skouerenn eus al lizher-skouer-mañ a zo bet skignet er metoù brezhoneger hag ivez roet d'ar skolidi. Ouzhpenn-se ez eus bet graet ur seurt traer a zispieg petra ober gant al lizher-mañ, da biv Kas ar Respont hag all ...
Kement Kreizenn S.A.E a c'hello ober Kement all.
- ③ Deoc'h-c'hwil da welet hag-eñ e talv ar boan Kas al lizher gallek pe get.
- ④ Evel-just, hep gortoz na vije chekennaouegoù brezhonek ez eo pouezus-kenañ kenderc'hel pe Kregiñ d'ober HOLL ho chekennoù e brezhoneg - AR gwir ho peus d'hen ober "Mellad 1 dekred-Lezenn an 30 a viz Here 1935"
Bec'h dezhi!

Opier ar Hogn-Rann an Embann.

G.S. ! Zoken ma ne teu Respont ebet digant ho pank Kasit ur gerig da Yann-Bernez Moisan evit lavaret "Kaset'm eus ul lizher d'ar bank-mañ-bank Respont ebet"

Aotrou Rener,

Diwar-benn ar chekennoù brezhonek e skrivan deoc'h. Evel ma ouzoc'h, gwir pep breton eo ober chekennoù e brezhoneg (mellad I dekred-lezenn an 30 a viz Here 1935). Me soñj din Koulskoude ez eus ur gudenn evidomp-ni brezhonegerien: moulet e vez an holl chekennaouegoù e galleg, ha pa reomp ur chekenn e brezhoneg ez eo ret deomp adskrivañ pep tra e brezhoneg.

Evit ar mare, avat, bank ebet n'en deus soñjet e vefe talvoudus embann chekennaouegoù brezhonek. Koulskoude emañ niver ar re a feugn o chekennoù e brezhoneg o kreskiñ bemdez. Hag ouzhpenn-se ez eus ur gudenn dre ma rank ar chekenn enketiet bezañ unyezhek.

Setu perak e kav din e vefe un dra vat embann chekennaouegoù e brezhoneg. Kement-se a rafe bruderezh evit ho pank, marteze, hag ar vrezhonegerien n'o defe ket ezhomm ken treiñ an destenn c'hallek bep tra ma fell dezho paeañ gant ur chekenn.

Plijout a rafe din gouzout hag-eñ e vijec'h prest da embann ar chekennaouegoù-se ?

Marteze e vo posubl deoc'h kas ur respont din. Truga. Rez en a-rank.

Degemerit, Aotrou Rener, va gwellañ gourc'hemenoù.

Monsieur le directeur,

Je vous écris au sujet des chèques rédigés en breton. Comme vous le savez, chaque breton a le droit de faire des chèques en langue bretonne (Article I décret-loi du 30 octobre 1935). Cependant, il y a un problème pour nous dont la langue est le breton: tous les chéquiers sont imprimés en langue française et il nous faut donc réécrire le libellé du chèque en breton.

Jusqu'ici, aucune banque n'a pensé qu'il serait utile d'imprimer des chéquiers en breton. Pourtant le nombre de ceux qui rédigent leurs chèques en breton croît chaque jour. En outre le fait que le chèque encaissé doit être unilingue pose problème.

Voilà pourquoi je pense qu'il serait souhaitable de disposer de chéquiers en breton. Cela serait peut-être même un facteur de publicité pour votre banque, et il ne serait plus nécessaire aux bretonnants de traduire le texte français chaque fois qu'ils désirent payer par chèque.

J'aimerais savoir si vous seriez disposé à imprimer ces chéquiers.

Peut-être vous sera-t-il possible de me faire parvenir votre réponse. Merci d'avance.

Recevez, Mr le directeur, l'expression de mes meilleures salutations.

X - EMVOD AR RANNOU

RANN AN DIAVAEZ..... : d'ar SADORN 2 A VIZ EVEN ER ROC'H DERRIEN
da 10 eur 30 (beure).Gouel ar Brezhoneg.

evit an dud o deus lakaet o anv
e-barzh ar rann, da laret eo : Herve PETTON - Tangi LOUARN-
Anna AR BEG - Corinne LEGRAND-
Y.Bernez MOISAN- Herve AR BEG -
Laurent MOTROT.

RANN AR C'HELENN.....: d'ar SADORN 2 A VIZ EVEN ER ROC'H DERRIEN
da 10 eur vintin - en tabak Bar -
plasenn ar Roc'h Derrien.

Pedet eo ivez en un doare ispisial ar re o deus lakaet o anv
e-barz ar rann dija, da laret eo : Mark KERRAIN- Joel DONNART
Soazig DANIELOU- Kristina JEGOU
J.Mark ILIAS - Marcelle KERE
Paskal LOREZ.

RANN AN EMBANN..... : D'ar SADORN 2 A VIZ EVEN ER Roc'H DERRIEN
da 11 eur vintin-
Emgav dirak an tabak bar - war ar blasenn.
Al lec'h a vo divizet aze.

RANN AN DIAVAZ..... IO eur 30 - emgav dirak an tabak-bar.
RANN AR C'HELENN..... IO eur - emvod e-barzh an tabak-bar.
RANN AN EMBANN..... II eur - emgav dirak an tabak-bar.

BEZIT D'AN EUR MARPLIJ !

AR FULENN

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Skrivañ da : Per KERIBIN RANN AN DIABARZH
5, plasenn Gi Roparz- KEMPER

FULENN NIVERENN : 52 - IO a viz Even 1979

TAOLENN

- I. - EMVOD AR P.S. (19 a viz Mae 79)
- II - OBEREREZH KREIZENN AN ORiant : BLOAVEZH 78-79
- III- EMVODOU AR C'HREIZENNOU : EMVOD KREIZENN ROAZHON
- IV - KELIER A BEP SEURT
- V - STAJOU BREZHONEG
- VI - "MA VIJE BET COULENNET DIGANTO" Lizher gt Y.B.MOISAN
- VII- DIWAR-BENN AR CHEKENNOU BREZHONEG (Tangi LOUARN)
- VIII AN F.P.C.B. (gant Yann JEGOU).

krediñ stourm - krediñ trec'hñ

I. - EMVOD AR POELGOR SEVENIN -an 19 a viz Mae 79-

7 den o deus kemeret perzh en emvod dalc'het e Mur : izili ar P.S. nevez da laret eo Fredi Salle, Olier ar Mogn, Yann Jegou, Jil Killevere ha Per Keribin, hag izili ar P.S. kozh da laret eo A.V. Chapalain hag Herve Petton. Andrew Goalig ha Marcelle Kere a oa digarezet.

RANN AN DIABARZH :

.Ar Fulenn : Da c'hortoz ur wir pelaeuenn diavaez e vo fetisaet danvez ar Fulenn. Ouzhpenn rentaoù kont an emvodoù, ar stajoù, ar gouelioù hag all... e vo embannet ivez keleier a-bep seurt diwar benn ar stourm evit ar brezhoneg. Ar fichenoù pedagogel vo lakaet er fin, war bajenoù ispisial, evit ma vo moaien strollañ anezho war-lerc'h.

. Testenn vruderezh evit SAE : O c'hortoz al levrig bruderezh e vo moulet ur follenn e lec'h ma vo diskouezet petra eo SAE da laret eo : hor menozioù, hor palioù, hon doareoù stourm, ha penaos e ya endro ar strollad. Un destenn a vo savet gant rann an diabarzh hag unan all gant Jil Killevere evit emvod ar PS e miz Even. Embannet e vint e-barzh ar Fulenn. Ret vo burutellañ anezho er c'hreizennoù ha votet vo war an destenn er Poellgor Ren a zeu (e-pad staj Plijidi, d'ar 25 a viz eost).

.Devezhioù-studi diwar-benn kudennoù Breizh : Kinniget eo bet gant Jil Killevere ober devezhioù studi diwar benn an nukleel hag an energiezhioù nevez. Mat eo da SAE mont da heul an ekolojistet met gwelloc'h eo dezhi kinnig traoù e brezhoneg war an dachenn-se. Ne vo ket graet kement-se war ar prim.

.Kinniget 'vo da gentañ dre ar Fulenn ur framm labour evit seurt devezhioù-studi. Ar re a vo dedennet da labourat a savo ur bodad evit aozañ ar staj-se en un doare pleustrek.

.Ar c'hevredigezhioù e-barzh S.A.E. : Votet ez eus bet gant an Dael war ur mennad dre vras. Klasket ez eus bet er P.S. gwelet en ur mod pleustreg penaos e vint degemeret. Ken liesseurt eo ar c'hevredigezhioù ez eo diaes sevel reolennoù strizh. Goulennet vo digant kement strollad en deus c'hoant emezelañ e-barzh S.A.E.: da gentañ ; piv int, penaos e labouront, peseurt implij a reont eus ar brezhoneg, petra eo o faliou, ha goude-se perag e c'houlennont mont e-barzh S.A.E., petra a zegaso dezho ha penaos e sonjont liam-mañ anv SAE ouzh o obererezh. Kinniget 'vo ar respontoù-se d'ar poellgor ren a zivizo degemer ar strollad pe get.

.Ar veaj e bro Gembre : roet 'vo marteze ur yalc'had evit paeañ ul lodenn eus frejoù ar veaj hervez ar gounid a vo tennet anezhi gant S.A.E. (rentaoù kont e stumm ul levrig, savadenn diapo hag all). Yalc'hadoù all a c'hello bezañ roet evit beajoù studi all en amzer da zont.

RANN AN EMBANN :

.An deiziataer : Tost echu eo an tresadennoù gant Fanchon. Ar vake-
tenn a zo gant Kirill Giraudon hag echu e vo pep tra e dibenn miz
mae. Dont a rav er maez e miz gwengolo d'an diwezatañ. Kinnigoù
priz a vo goulennet ar wech a zeu evit 3000, 5000, pe 8000 skoue-
renn.

.Ar persunioù : Gortozet oa bet kinnigoù er bloavezh paseet, ne oa
bet hini ebet. Kinnigoù 'zo bremañ.

- Nukleel nantrugarez : embannet e vez e Bro Danmark, aze
e vez moulet ar pegsun en ur bern yezhoù. Moaien 'vo kaout ur bern
en eskemm gant reoù SAE.

- Labour e Breizh : goulennet vo kinnigoù dre ar Fulenn.
Mont a raimp ivez e darempred gant tud boaz da sevel maketennoù
pegsunioù.

- Wann d'an distruj nukleel : chom a ra ur bern da skignañ.

.Ur staj a zo aozet e Roazhon gant an OSCR e miz mezheven ha gouere
(5 devezh leun) da zeskiñ sevel skritelloù. Kinniget e vo e giz peg-
sun labour unan enep nukleel e brezhoneg.

.Prenet ez eus bet gant kreizenn Kemper paper pegus a zo moaien mou-
lañ forzh petra warnañ, dre serigrafiezh da skouer. Prenet 'vo ivez
paper e giz-se gant rann an embann evit moulañ skritelligoù a vo
skrivet ar ger BREZHONEG warno.

.Embannet 'vo ur skritell nevez war ar stajoù, plas a vo lezet warno
evit skrivañ al lec'h hag an deiz. Savet vo roll al lec'hioù (oaled
MJC hag all) hag an dud da gas skritelloù dezho bewech.

.Goloioù lizher : ne chom ket mui anezho. Graet 'vo endro 20000 pe
10 000 anezho hervez ar priz.

.Savadennoù diapo : roet vo ur yalc'had da brenañ binvioù pa vo
graet kinnigoù resis gant prizioù.

.Stand SAE er gouelioù : roet vo 2 000 lur evit ma vo savet dindan
ezezh rann an Embann, ur stand dereat evit Gouel Pobl Vreizh (ma
vez amzer...), servijout a ray evit gouelioù all. Ret 'vo sevel ur
stand e pep rannvro evit ma c'hellont mont en anv SAE er gouelioù.

.Luky Luk : Hervez ar c'hontrad n'eus ket moaien kenderc'hel da
werzhañ Luky Luk ur wech ma vo echu da laret eo e fin miz gouere.
Anat eo n'en deus ket c'hoant Dargaud gortoz e wirioù e-pad bloa-
vezhioù. Skrivet vo dezhañ eo bet gwerzhet an holl levrioù ha paeet
vo dezhañ peurrest ar gwirioù en un taol.

.Embannet vo en un doare reolieg roll antraoù da werzhañ a chom ber-
niet e stal SAE kreiz. Ret 'vo d'ar c'hreizennoù goulenn ha gwerzhañ
anezho. Ne servij da netra embann traoù ma ne vezont ket skignet ha
gwerzhet war lerc'h.

.Poentoù zo a zo bet lezet evit emvodoù ar rann, da skouer :
-al levr kanaouennoù

- Kukenn ar gelaouenn diavaez
- Levr kelenn Mona Kasagnou
- al levr gerioù kroaz
- al levrioù skiantel e brezhoneg.

RANN AR MEREREZH

. Un teñzorer a ranko bezañ e pep kreizenn. Pa vint anvet e vo graet un emvod ganto evit studiañ penaos derc'hel ar c'hontoù en un doare boutin ha tapout arc'hant digant an tiez-ker.

. Sinadur chekennoù SAE Kreiz a vo er bloaz-mañ gant Jil Killevere, Per Keribin hag A.V. Chapalain.

RANN AN DIAVAEZ

. An darempredoù gant minorelezhioù Bro C'hall :

-Gouel ar Gwin : a vo aozet c'hoazh er bloaz-mañ d'ar 7 ha d'an 8 a viz gouere gant an ASOB. Eskemmoù ekonomikel a zo bet beteg hen. Goulennet vo ivez eskemmoù sevenadurel dre bediñ stourmerien sevenadurel Okitania d'ar Gouel.

-Okitania : ur renta-kont a vo graet gant A.V. Chapalain eus an darempredoù he deus bet du-hont.

-Respont da "Le monde de l'éducation" : Ur pennad zo bet skrivet diwar-benn SAE e-barzh ar gelaouenn-se. N'eo ket jentil tamm ebet e-keñver SAE. Savet vo ul lizher respont gant Yann Jegou.

-An Talbenn hag ar chart sevenadurel : ur renta-kont ispisial a vo savet gant Yann Jegou diwar o fenn.

-Komite evit an aotreegezh vrezhoneg : ur bodad stourm a zo bet krouet e Skol Veur Roazhon evit goulenn an aotreegezh vrezhoneg e giz m'ho peus gelllet lenn er Fulenn niv. 5I. Darn vrasañ e izili a zo e-barzh SAE. Perag nom pas ren ar stourm-se en anv SAE ? Displeget en deus Olier ar Mogn ne oa ket ar re se e-barzh SAE e penn kentañ ar stourm ha lod eus ar re all a vez spontet c'hoazh gant anv SAE.

-Degemeret hon eus ul lizher evit goulenn petra zo bet graet gant an arc'hant a zo bet degemeret ganeomp da geñver ar Chart. Respontet e vo ez eo erruet an arc'hant un tammig re ziwezhat evit ma vije bet moaien impliout anezhañ er bloaz paseet.

-Ar stourmoù : beteg hen eo bet fiziet ar stourmoù e Rann an Diavaez. Kavout a ra da Yann Jegou eo deut ar rann da vezañ un tammig re bonner. Ret 'vo neuze kavout tud nevez evit sammañ anezho. Stourm ar chekennoù brezhoneg a zo bet sammet gant Y.B. Moysan. Piv en deus c'hoant sammañ reoù all ?

RANN AR C'HELENN HAG AR STAJOU

. Savet vo roll chomlec'hioù an holl gevredigezhioù a ra labour pe stajoù war ar brezhoneg. Klasket 'vo en em glevout ganto, evit ar vruderezh da skouer. 500 follenn enskrivañ a vo tennet evit ar stajoù.

A.V. Chapalain a skrivo ur pennad diwar-benn kudenn an asuransoù, evit ma ouio aozerien ar stajoù petra ober ma c'hoarvez ur gwallzarvoud. Ur goulennadeg a vo savet e-giz an hini 'zo bet skignet e fin staj sant Evarzeg.

.Kinniget 'vez gant ar P.S. d'an holl greizennoù sevel ur gelaouenn evit ar skolidi e giz "Tamm-ha-Tamm" e Roazhon, pe "A nebeudigoù" en Oriant.

.Implij binvioù dre sellet ha klevet : Goulennet vo digant ACAV sant Kadou sevel stajoù evit implij seurt binvioù.

.Kaset 'vo ar preder war raog diwar-benn talvoudegezh ar stajoù.

Per Keribin.

+ + +

II. - OBEREREZH KREIZENN AN ORIENT (bloavezh 78-79)

Izili : E penn kentañ ar bloaz e oamp 4 er greizenn. Da lavarout eo : Lukian Kergoat, Y.Fanch Jacq, Bertrand Kivijer hag Andrew Goalig.

Deuet eo er bloaz-mañ Gwenedourien da sikour ac'hanomp. Lod anezho zo deuet e-barzh SAE.

Joel BARON - Ti Neve Krac'h - 56400 An Alre
Maurice JOUANNO - 5, ru ar Beg - 56 200 Porzh Loeis
Per Ar GAL - I, ru J.J.Rousseau-56530 Kewen.

Reoù all ouzhpenn a labour ganeomp, met n'o deus ket emezelet c'hoazh.

Burev ar greizenn : Sekretour Andrew Goalig
Teñzorer Jaky EHOUARNE

Ur skodenn 250 L omp deuet a-benn da gaout gant an ti-Ker.

Ar gazetenn : Krouet eo bet er bloaz-mañ ivez ur gazetenn. Anvet : "A Nebeudigoù". Pal ar gelaouenn 'zo ober ul liamm etre skolidi hag izili SAE bro an Oriant.

Labour ar bloaz :

Skol Vrezhoneg : dindan anv SAE e oa ar bloaz-mañ 3 gentel.

.Maison municipale des loisirs (4)
1 trede bloaz, 1 eil bloaz, 2 bloaz kentañ (e KLT).

.Kervenanec : 1 bloaz kentañ (KLT).
.Lannester MJC : 1 bloaz kentañ (Gwenedeg)
.Kerven MJC : 1 bloaz kentañ (Gwenedeg)
.Porzh Loeis : 1 bloaz kentañ (gwenedeg).

Week-endoù : Ouzhpenn ar skol eo bet kinniget bep daou viz week-endoù studi e Kistinid (Ti Parrez).

Fest-noz : Unan ar bloaz-mañ e Lannester.

Beilhadegoù-filaj : Div veilhadez zo bet e-pad ar bloaz. An hini diwezhañ gant : Andre ar Gouilh ha Paotred Kervignag.

Darempredoù diavaez :

. Aozet eo bet gant kreizenn an Oriant devezhioù-studi evit kelennerien korn bro an Oriant. Peder gwech eo bet bodet etre 15 ha 25 kelenner e "Auberge Jeunesse" An Ter.

. Emezelet 'neus SAE en OLAC (Office Lorientais d'action Culturelle). War-dro 40 strollad zo e-barzh an OLAC. Krouet eo bet evit liammañ un tammig an holl strolladoù-se. Penn-kentañ ar bloaz zo un diskouezhadeg vras er Palais des Congrès hag abadennoù a-bep seurt (Sonerez dans,...) e-pad daou zevezh. Ur stand oa dalc'het gant Skol an Emsav.

. Klasket hon eus ivez kaout daremprejoù gant an F.P.C.B. N'eus ket bet moaien bodañ strolladoù an FPCB en daou emvod hon eus klasket ober. Nevez 'zo eo bet lakaet memestra panelloù AN ORIENT.

. Darempredoù ingal vez ouzhpenn gant DIWAN.

Andrew Goalig.

+ + +

III.- EMVODOU AR C'HREIZENNOU (EMVOD KREIZENN ROAZHON 16/5/79)

Embannet 'vo gwech ha gwech all er Fulenn un diverrañ eus buhez ar c'hreizennoù. N'eo ket trawalc'h ur renta-kont ur wech ar bloaz (e giz hini an Oriant) pe un nebeut frazennoù e emvodoù ar Poellgor Ren evit gouzout e gwirionez petra a c'hoarvez enno hag evit ma c'hellfe ar c'hreizennoù morousket tapout menozioù ha startijenn digant ar c'hreizennoù a ya-war raog.

Emvod kreizenn Roazhon d'ar 16 a viz Mae

21 a oa deuet d'an emvod (3 a vanke). Deuet e oa aze Per Keribin (rann andiabarzh) d'ober anaoudegezh gant ar greizenn ha da gomz diwar-benn an doareoù da gas ar c'hreizennoù en-dro. 4 ezel nevez o deus kemeret o c'hartenn e-pad an emvod.

Rannet eo bet al labour :

. Ar mererezh hag an diabarzh zo bet sammet gant Lena Louarn.
. Labour an diavaez a vo rannet etre Yann Jegou, YB Moaysan, Corinne Legrand ha Loaroans Motrot.

. Evit an embann e vo Olier ar Mogn gant Alan Jegou, Manaig Olier, Mikael Baudu, Katell Louarn ha Beatris Jouin.

. Izili zo o deus goulennet prederiañ un tammig c'hoazh araog lakaat o anv e-barzh ur rann.

Obererezh ar greizenn :

1-war dachenn ar skol veur : savet ez eus bet ur c'homite evit an aotreegezh vrezhoneg a zo e bal stourm evit an aotreegezh

ha ledannaat lec'h ar brezhoneg er Skol Veur (panoioù divyezheg hag all...). Klasket vez mont e darempred gant studierien Vrest.

2-Darempred a vo skoulmet gant ar radio pa vo kroget gant ar bloavezh skol a zeu.

3-Klasket vo en em glevet gant kreizenn an Naoned evit ma vo posubl da dud Roazhon mont da stajoù Brezhoneg an Naoned hag ar c'hontrol.

4-Savadenn diapo : unan zo war ar stern hag a vo prest 'benn bloaz. (diwar-benn ar brezhoneg e Roazhon). 3 ezel eus ar greizenn a heulio e kerz miz Here 79 ur staj kinniget gant an A.R.E.A. a vo e bal stummañ an dud da sevel savadennoù diapo pe langaj ar mediaoù.

5-Ar chekennoù brezhoneg : savet vo roll ar stajoù prest da zegemer chekennoù brezhoneg (ha roll ar re a nac'h anezho). Kroget eo bet al labour-se gant Y.B. Moavsan.

6-Ar panelloù-lec'h : fardet ez eus bet panelloù ROAZHON. Lakaet oant bet dija met tennet int bet kuit. Lakaet vint endro ha miret vo ne yafent ket kuit.

7-Darempredoù gant Ti-ker Roazhon : kendalc'het vo da implijout kelaouenn anti-ker. Pennadoù zo bet lakaet e-barzh dija diwar-benn kentelioù SAE ha skol Diwan.

Yann Jegou zo e darempred gant an ti-ker evit rastellat arc'hant da sevel ur manifestadeg diwar-benn ar brezhoneg e Roazhon (sizhunvezh Breizh : diskouezadeg, Kan, c'hoariva, tabutoù, hag all...).

IV. - KELEIER A BEP SEURT

kasetennoù evit deskiñ brezhoneg dre arc'hanaouennoù :

Fardet vo kasetennoù gant Andrew Mersér evit kelenn brezhoneg er skolioù mamm dre ar c'hanaouennoù. Aozet eo bet ar c'hanaouennoù gant Soazig Noblet ha Per Mari Mevel, ha kanet ez int gant An Tregeriz ha bugale kreizenn sevenadurel Plistin. Un doare mat eo da zeskiñ brezhoneg rag aesoc'h eo dere'hel soñj eus ar gerioù hag ar frazennoù gant sikour ar sonerezh. Ur eurvezh e pado ar gasetenn. Gwerzhet vint 20 Lur (+ 10 lur gant ul levrig).

Ur skouer eo evit Rann ar C'helenn !

Kuzul ker Lanmeur a c'houlenn un aotreegezh vrezhoneg :

Diskleriet en deus kuzul Lanmeur (e-kichen Montroulez) e pad e envod a viz mae e oa ret d'ar gouarnamant seveniñ diouzhtu ar pezh en doa prometet evit ma vo doujet gwir ar vretoned yaouank da anvezout o sevenadur. Goulenn a ra ivez ma vo stummet kelennerien a-ratozh ha krouet un aotreegezh vrezhoneg (OF Montroulez-30 a viz mae 70).

Ma klevit pe lennit keleier all eus ar seurt-se, kasit anezho d'ar Fulenn !

Mennad kuzul Departamant Penn Ar Bed :

Votet eo bet gant kuzul Departamant Penn ar Bed ar mennad kinniget gant Louis Ar Penseg o klemm abalamour n'eo ket bet sevenet penn-da-benn ar chart Sevenadurel e 1978.

Kerzhadeg DIWAN e Beg Leger d'ar 27 a viz Mae 1979

Aozet ez eus bet e Beg Leger ur gerzhadeg e giz ma vez graet e Bro Gembre evit degas arc'hant da z-Diwan. Pep kerzher a c'houlenn digant skoazellerien da rein un nebeut gwenneien pe (muicc'h) dezhañ evit pep kilometrad kerzhet. 50 den a oa deuet e-giz-se da vale 8 kilometrad evit gounid arc'hant da z-Diwan. Deuet e oa Jean Le Vaillant (ur reder brudet un nebeut bloavezhioù zo), Jagoret (kannad aodoù an hanter-noz) ha 6 kuzulier ker Lannuon.

Fest-noz ar C.F.D.T. : E Fest-noz 38ved Kendalc'h ar CFDT a zo bet dalc'het e Brest er bloaz-mañ e oa I Lur evit Diwan.

Festival Folk Celtic : Evit reiñ skoazell da z-Diwan 'vez aozet gant Tud Diwan Kemper-Ploveilh ur FESTIVAL FOLK CELTIC d'ar 14 A VIZ GOUERE 79 - e Ploveilh (hanter-hent etre Kemper ha Pont' n'Abad). (Plas 'vo da gampiñ).

Gouel ar Gwin : 7 hag 8 a viz GOUERE 79 e Roazhon- Dalc'het e vo stand Skol an Emsav e-pad ar Fest-noz ha diouzh ar sul abardaez. (Plas 'vo da gampiñ).

+ + +

V. - DALC'HIT SONJ (EMVODOU - STAJOU...)

Emvod ar Poellgor Seveniñ : D'AR SADORN 23 A VIZ EVEN 79
e Mur - da 10 eur 30 beure -

Emvod ar Poellgor Ren : D'AR SADORN 25 A VIZ EOST 79
e Plijidi - e-pad staj hañv
SAE. Digor d'an holl izili.

Staj Studi ha Chanterioù : e Milin Troanes e-barzh LENNON
(e-kichen Kastell Nevez arFaou)
9-29 a viz gouere 1979.

Staj hañv SKOL AN EMSAV : e skol Plijidi. 18-31 a viz Eost.

Skrivañ evit an 2 staj da : Freddy SALLE- Rann ar stajoù -
28, rue de Beaulieu-
44340 BOUGUENAI.

Stajoù kelennouriezh Skol Veur Breizh Uhel :

Aozet eo bet gant "Formation Continue" ar Skol Veur, 1 staj (5 W.E.) kelennouriezh Brezhoneg. (2 z' eus bet dija: e miz ebrel ha miz mae). 3 all a vo c'hoazh (da heul labour W.E.où miz ebrel ha miz mae 79). Graet int dindan renerezh Per Denez. (er gevrenn Geltieg). Goulennet e vez digant pep hini 100 lur gwirioù enrollañ (evit 1 week-end).

VI. - MA 'VIJE BET GOULENNET DIGANTO !

Petra eo Skol an Emsav ? Piv 'oar mat petra- 'vez graet ha penaos 'vez graet an traoù ba' Skol an Emsav ?

Sur on n'eo ket anat evit kalz a dud. Ret eo deomp displegañ dezho neuë ! Me sonj din 'zo tu d'hen ober memes ma n'eo ket an dra aesañ.

Ma 'vije bet goulenet digant an dud 'zo deut da ouel ar brezhoneg hag eñ e ouient petra eo SAE, on sur e vije bet berr ar respontoù.

War dachenn Gouel ar Brezhoneg 'oa kalz a standoù ; standoù levrioù oa lod brasañ anezho ! Piv n'o gwelet un diforc'h e-tre hini SAE hag ar re all. Me, n'em eus ket ! Daoust hag eñ ne vez ket Gouel ar Brezhoneg sañset bezañ graet evit lakaat an dud da dostaat ouzh o yezh ? Me 'mije kavet mat gwelet panelloù (divyezhek) o tisplegañ penaos e kerzh an traoù ba' SAE ; ar ch'entelioù, ar stajoù 'vez aozet a-hed ar bloavezh, ar stourm 'barzh an Talbenn Sevenadurel hag all, hag all...

Aon 'm eus eo deut da vezañ anat deomp-ni 'zo oc'h ober war-dro an traoù-se, ha koulskoude eo bet laret e-pad an dael diwezhañ e vo ret deomp klask da vrudañ anv hag obererezh Skol an Emsav !

A-hend-all on bet souezhet awalc'h o welet n'oa nemet izili kreizenn Roazhon (pe dost) a gemere perzh d'ar stand. Deuet eo kreizenn Roazhon da vezañ niverus, met memestra !

Pelec'h oa tremenet tud ar greizennoù all ?

Yann-Bernez Moisan.

+ + +

VII. - DIWAR-BENN AR CHEKENNOU BREZHONEG

Rankout a ran ober va "emvarn" rak ne oan ket gwall zedenet, er penn kentañ holl gant stourm ar chekennoù brezhoneg.

Bremañ avat, em eus cheñchet ali (abaoe pellig 'zo dija). Reiñ a rin un nebeut skouerioù eus an divizoù am eus bet o paeañ gant chekennoù brezhoneg dindan 3 devezh.

L- Sadorn 2 a viz Even : Gouel ar Brezhoneg. 7 eur 1/2 d'abardaez. Poent bras prenañ traoù da zebriñ. Mont a ran da Rallye. Paeañ a ran gant ur chekenn vrezhoneg (notenn : ne droan morse e brezhoneg ar pezh zo e galleg - n'eo ken koll amzer).

Plac'h ar c'hef : Petra eo ?

Me : brezhoneg eo.

Hi : ha ya, mat tre. Tremen a rayo.

Me : ya sur. E Kemper e ran bepred e mod-se e ti Rallye, Continent hag all...

Hi : Memestra, gwelloc'h eo din mont da c'houlenn. Asamblez ez eomp da welet ur plac'h all, kiriek eus seurt traoù.

Honnezh a lenn : pevar ugent lur ha 83 santim. Ya Reizh eo. Tremen a raio.

Me : Ya, tremen a raio.

Hi : ar wech kentañ eo e c'hoarvez amañ.

Me : (o soñjal) gast ! sakre tud Treger.

Hi : gouzout a ran brezhoneg. Marteze e c'hellfe tud ober fazioù o skrivañ e brezhoneg. Gwir eo e reont fazioù ivez e galleg. Kenavo ar c'hentañ hag all (m'eo ket echu, met re hir e vefe).

2.-Meurzh 5 a viz even - Ti citroen- Ober a ran div chekenn vrezhoneg.

Gant an hini kentañ :

ar plac'h : petra 'zo skrivet ?

Me : Tri lur ha tri-ugent ha 40 santim. Brezhoneg eo.

Gant an eil chekenn :

Me : Gouest oc'h da lenn bremañ?

Hi : Nann, n'ouzon ket brezhoneg.

Me : Ma, beñ poent e vo lakaat ar brezhoneg war roll danvezioù ar "Formation Continue".

3.- Goulenn a ran eoul-maen er stal e-lec'h ma 'z on boaz da vont e-kichen va zi. Reiñ a ran va chekenn hag e c'houlennan :

Morse n'hô peus bet kudennoù evit enkefiañ anezho ?

hi : o Nann ! kudenn ebet. Bez 'zo un all, gant ur 4L melen zo boaz d'ober ivez. Kudennoù zo bet avat gant ar C.C.P.

Me : Ya, gwechall em boa kudennoù ivez gant ar C.C.P.

Hi : Forzh penaos e ouzont brezhoneg hag ez on gouest da welet hag ez eus ur fazi pe get. Erfin, araok ne ouien ket penaos e veze skrivet, met bremañ e welan. Pa oan bihan ne ouien nemet brezhoneg. Gwechall, ar brezhoneg 'oa "tabou". Difen-net oa komz er skol.... hag all.

Me : Ya, kenavo ur wech all neuze.

Setu. Un nebeut skouerioù n'eo ken. Dre ar chekennoù brezhoneg em eus bet tro da c'houzout piv a ouie brezhoneg ha da vont e brezhoneg evel-se, gant tud n'em bije komzet bepred nemet galleg mod-all. Bemdez e tarempredomp brezhonegerien, hep gouzout deomp. Setu un doare da vont e brezhoneg gant an dud. Tud zo a gav gwelloc'h (dre aon alies) chom en o ghetto brezhoneger. N'eo ket ganto, avat, ez ay an traoù war-raok. Kendalc'homp eta, evit ma vimp niverus hag evit ma vo embannet karnedoù chekennoù e brezhoneg, war an hent mat emaoomp. Araok mont gas stourmoù bihan (met a-bouez) all.

Tangi Louarn.

VIII. - AN F.P.C.B.

Rann an diavaez-

Yann Jegou.

Setu amañ da heul an diverrañ eus an emvodoù zo bet gant an FPCB (Talbenn Sevenadurel Araokour Breizh) dibaoe ar 7.4.79. Va zigarezit ma n'eo ket bet graet dija, nemet al linennoù bras am eus tro da ginnig dre ar Fulenn.

Kement a emvodoù zo ma tremenfen peurrest va amzer o sevel ar' renta-kont anezho. Michans e talvezo da izili SAE da gompren gwelloc'h petra eo an TSAB.

Kas a ran sonj ivez ez eo bet votet gant an dael reiñ ur buhez d'an Talbenn war al lec'h. Zoken m'eo diaes awalc'h bodañ holl izili an Talbenn ez eo frouezhus war poentoù 'zo : ar panojoù divyezhek, ar skolioù...

EMVOD AN FPCB - 7.4.1979

Roll al labour a oa :

1- Prientiñ ul lizher da gas da Rector Akademiezh Roazhon da c'houlenn digantañ ma vo krouet postoù kelennerien war ar brezhoneg.

2- Pleustriñ war an doareoù da sevel ur montaj da skignañ er skolioù hag el lec'h all.

.Pa oa sañset ar sindikajoù-keleñn (SGEN-FEN) bezañ prientet ul lizher boutin ez eus bet degemeret daou raktres unan a-berzh ar SGEN (ezel eus an Talbenn), unan all gant an FEN (ha n'eo ket ezel c'hoazh).

.An hevelep poentoù zo dre vras war an div lizher. Ober a raio dileuriad ar SGEN ur "synthèse" a vo kinniget d'an izili all ar 21.4.79 (deiz an dael).

3- Emezellañ CGT FR3 (SNRT, syndicat national des radio-techniciens ha SFRT, syndicat français des réalisateurs de télévision). An daou sindikat-mañ a c'houlenn mont e-barzh an Talbenn. An holl a sav a du nemet ar GERIB, AR PS, hag ar PSU ha n'int ket aze da reiñ o ali. Kemeret vo an diviz en emvod a zeu.

Dileuriad SAE a c'houlenn hag e vo embannet sonj an Talbenn a-zivout an diskrog labour ar 26.4.79 kenaozet gant ar FEN - CGT ha CFDT.

Kemeret 'vo un diviz an 21.4.79 diwar un destenn kinniget gant Skol an Emsav.

EMVOD AN 21.4.79 (e kreiz an dael)..

Aze e oa : SAE -

CGT FR3

AR Falz

UDB

SGEN

SNI-PECG ar Morbihan

RTB.

PSU (a oa digarezet)

PS (ne oa ket aze).

1- Degemret vez raktres al lizher da gas d'ar Rector. Ul lizher digor e vo. Goulennet vo un emgav gantañ d'an 9 a viz Mae 79. Ur c'honferéance de presse vo savet da heul.

2- Emzalc'h an Talbenn da genver diskrog labour ar 26.4.79. Kinniget eo bet gant Skol an Emsav an destenn-mañ da heul :

"Le Front Culturel Progressite Breton s'associe pleinement à la journée d'action syndicale du 26 avril.

Aujourd'hui, plus que jamais, devant le délabrement que connaît la Bretagne sur tous les plans (plus de 100 000 chômeurs dans les cinq départements bretons, dégradation du cadre de vie, négation de la culture bretonne), une réponse unitaire et populaire est nécessaire afin que soient satisfaites les revendications exprimées par les travailleurs bretons.

La lutte pour la satisfaction des droits culturels est indissociable de la lutte menée par les travailleurs bretons pour la défense de leur emploi.

Elles expriment deux aspects de la même volonté des bretons d'apprendre, de vivre, de travailler et de décider en Bretagne."

Dileuriad ar SGEN a c'houlenn ur pennadig amzer araoek sevel a du. Abalamour da se e vo bet kaset ar pennad-se gant da-le d'ar c'helaouennoù. An holl a oa a du mod all.

3- Degemeret e vez sindijajoù CGT-FR3. Asant o renerezh-kreiz o deus evit emezellañ. A unvouezh e vez votet.

4- Komzet 'vez deus an doare da sevel ar savadenn diapoù. Tud FR3 a raio al labour.

EMVOD, AR 26.5.1979

War ar roll :

- 1- Renta-kont an emgav gant Rektor Akademiezh Roazhon (heuliadoù).
- 2- Tabut war ar c'hlevet-ha-sellet ; emezelladur RTB.
- 3- Ar poent war ar savadenn diapoù.

Aze e oa evit ar Falz : Per-Honore ha Y. Koz
S.A.E. : Yann Jegou
U.D.B. : H. Latimier
P.S. : Thernin
SGEN : Y. Jardin
CGT-FR3 : Bougyon, Flao, Tazie ha tri all.
R.T.B. : Y. Gefflot.

PSU : den ebet
GERIB : den ebet.

1- Devez an 9.5.79 : an holl re o doa kensinet al lizher digor kaset d'ar rektor a oa enemgavet dirak ar rektordi (nemet ar PS). Degemeret eo bet 7 dileuriad gant ar rektor ; an disorc'h : netra.

War an holl poentoù kinniget dezhañ eo chomet mut ar rektor. Dreist holl ne vo ket posubl hervezañ treusfeurmiñ an eurvezhioù chomet disimpliñ en ur grouiñ postoù-kelenner klok (19 post a ve-fe bet tu da grouiñ.).

Mod all, ne seblant ket ar rektor prest da seveniñ ar chart war poentoù all : lakaat an eurvezhioù brezhoneg da eurioù reizh kement evit ar skolidi hag ar vistri, daoust d'ar pezh a zo embannet sklaer e-barzh ar Chart.

Goulennet e oa bet digantan ur respont dre skrid : netra.

Goude an emgav-se e oa bet un emgav all gant ar gelaouennerien (O.F., Le telegramme, FR3 Tele).
Disorc'h : ur pennad dereat e-barzh O.F., ur pennadig e-barzh le Telegramme, ur renta-kont gant FR3 hag un interviw gant Per Honore sekretour an Talbenn.

Goude bezañ displeget perak e oamp aet ti ar Rektor ez eo bet tabutet war stad ar brezhoneg er skolioù hag er skolioù meur. Michel Denis, prezidant Skol veur Breizh Uhel a gomzas diwar an aotreegezh vrezhonek nac'het ur wech ouzhpenn gant ministrva ar skolioù meur e Paris. Keit ha ma ne vo ket krouet an diplomou ret da gelenn e chomo difetis ha disubsl kelenn ar brezhoneg er skolioù.

Goude bezañ tabutet war disorc'h an devezh-se ez eo bet divizet studiañ an doareoù da dagañ ar stad dirak ul lezvarn administrativel peogwir ne vez ket sevenet gantañ ar pezh en deus sinet. Kement-se n'eo ket evel just dre ma c'hortozomp kalz digant ar chart met kentoc'h da lakaat anat d'ar Vreizhiz n'eo ken un dra goulo.

Tud CGT FR3 a lavaras memes tra evit ar pezh a sell ouzh ar sellet ha glevet : ne vez ket krouet ar postoù labour na roet an traoù da sevel ar c'hasadennoù nevez krouet dibaoe ma z'eus deus ar Chart.

TABUTOU ALL :

Daoust hag ez eo entanet ar sindikajoù-kelenn da vont war raog war gelenn ar brezhoneg ? Chom a ra SNI penn ar Bed endroet fall ouzh kelenn ar Brezhoneg, memestra evit ar FEN dre vras (ha n'eo ket frammet war Breizh a-bezh).

Chom a ra labour-kelaouiñ da ober evit degas anezho da labourat ganeomp war ar memes pal dreist holl abalamour ma vez dalc'hmat sach blev etre ar SGEN hag ar FEN.

Tud CGT FR3 a deus tro neuze da gomz war dislayaroù diabarzh FR3 : bez ez eus tud e Brest ha ne reont netra (ar c'hontrol a vefe) dre ma vezont prizonidi ar galloud. Unan anezho a gomzas deus "Harkied".

2. Tabutwar ar selled hag ar glevet :

RTE en doa goulennet e vefe un tabut war ar poent-se araog emezellañ : ar pezh a vez goulennet gant an Talbenn betekhen e -keñver ar radio hag an Tele a zo treutrig ha difetis ouzhpenn.

Ret eo d'o sonj krouiñ ur gwir servij publik evit Breizh hag a vefe meret gant ur c'huzul ren teir lodenn ennañ : ar mererezh "rannvroel", labourerien an tele hag ar radio, ha dileuridi deus ar re a implij ar binvioù-se, da lavarout eo ar vevezourion (consommateurs-auditeurs).

Pleustriñ a rav dileuridi R.T.B. ha CGT FR3 war ur skrid e bal nevesaat skrid diazez an Talbenn a zivout ar poent-se.

2. AP Savadenn diapooù :

Kroget eo bet al labour gant tud CGT FR3. Prest vo hervezo e penn kentañ ar bloavezh-skol 1979-80. Talvezout a raio da gizidikaat ar skolidi hag ar gerent war gelenn ar brezhoneg. Tu vo ivez da skignañ anezhi en diavaez d'ar skolioù da vrudañ sonjoù an Talbenn war stad an traoù e Breizh.

Pal ar savadenn a zo ivez degas tabutoù war lec'h bezañ diskouezhet : un doare eo neuze da reiñ buhez d'an talbenn war al lec'h.

Notenn a-bouez : ma vez tud, menozioù dreist ganto a-zivout an doare da sevel anezhi, mat e vefe dezho mont e darempred gant P. Ar Flao - FR3 - avenue Janvier 35100 Roazhon.

An emvod a zeu a vo d'an 9.6.79 e Rostren da 2 eur 30.

Roll an traoù : penaos ha pegoulz tagañ ar Stad dirak al lez-varn ?

Er bloaz-mañ e vo Gouel ar Gwin e Roazhon (7 ha 8 a viz Gouere), e-lec'h Pondi, dres goude Crash-Course Skol Veur Breizh Uhel. Izili SAE Roazhon a zo e darempred gant an A.S.O.B. da brientiñ ar gouel-se. Goulennet o deus ma vefe aze dileuridi deus emsavioù par da Skol an Emsav (doare I.E.O. -Institut d'Etudes Occitanes) da skoulmañ darempredoù ganto.

Tu a vefe neuze da gaout un tabut a-zivout an doareoù da stourm. Ur stand a vo da vezañ dalc'het ivez.

Setu amañ da heul : P. 15. 16. 17. 18. 19.

I. Sav poent an Talbenn e-keñver an doare m'eo bet savet ar Chart.

II. Al lizher digor a zo bet kaset d'ar Rektor.

FRONT CULTUREL PROGRESSISTE BRETON

AR FALZ, PARTI SOCIALISTE,
PARTI SOCIALISTE UNIFIE,
SGEN/CFDT, SKOL AN EMSAV,
UNION DEMOCRATIQUE BRETONNE.

Secrétariat : AR FALZ
Straed Kan ar Gwez
29210 PLOURIN MORLAIX

Bilan de "L'an I" de la Charte Culturelle Bretonne :

UNE AUTO-SATISFACTION INJUSTIFIEE !

Le Front Culturel Progressiste Breton (Ar Falz, PS, PSU, SGEN/CFDT, Skol an Emsav, UDB), les délégués du SNI/PEGC, de la FEM Morbihan et Côtes du Nord, et du SNES ainsi que les représentants du SNRT/CGT FR3 ont pris connaissance du rapport préfectoral officiel consacré à la mise en application de la Charte Culturelle de Bretagne, rapport qui sera soumis au Conseil Economique et Social Régional les 29 et 30 janvier 1979.

Ils regrettent l'auto-satisfaction de mauvais aloi affichée dans ce rapport alors que la Charte semble désormais constituer l'alpha et l'oméga des autorités administratives en la matière. Le FCPB tient à rappeler qu'il a toujours considéré comme très insuffisants la Charte Culturelle "octroyée" par le pouvoir central et les moyens de réalisation attribués aux maigres objectifs définis.

Le Bilan établi pour 1978 confirme ces insuffisances graves !

I - ENSEIGNEMENT

Peut-on croire, en particulier, que la création d'un poste de certifié et de trois postes d'instituteurs, conseillers techniques pour le breton, de deux postes de professeurs de collège enseignant le breton suffise à assurer pour toute la Bretagne l'information et l'animation suffisantes alors qu'il faudrait, pour ne prendre que cet exemple, un instituteur conseiller technique pour le breton dans chaque circonscription primaire ?

Le FCPB, ainsi que les organisations soussignées, s'inquiètent des conditions dans lesquelles sera mise en place, à la rentrée 1979, l'option "Langue Bretonne" dans les classes de 4ème. Les conditions imposées actuellement (nombre minimum d'élèves fixé à 10, présence sur place d'un professeur compétent) risquent de restreindre considérablement la portée de cette mesure.

S'agit-il là encore d'un alibi pour donner l'impression que "quelque chose" se met en place ? Dans ces conditions, le bilan présenté en janvier 1980 pour l'année 1979 pourra très certainement faire état, à nouveau, d'une situation favorable...

II - RADIO TELE

Sur ce plan aussi, depuis quelque temps, le concert est unanime, les louanges pleuvent ! FR3 a créé 7 emplois dans le cadre de la Charte Culturelle Bretonne. Dans le détail, il en va différemment. Deux fois 45 minutes de radio par semaine n'ont entraîné AUCUNE CREATION D'EMPLOI. Pis ! La diffusion de ces émissions ne concerne pas la totalité du territoire breton que reconnaît la Charte Culturelle. Elle ne couvre que la zone dite "bretonnante" chère au "responsable" des émissions bretonnes nommé par la Direction de FR3. Les bretonnants qui travaillent dans les Pays de Vilaine, Nantes, St Nazaire, St Malo, ... se voient ainsi privés d'émissions en leur langue...

Si quelques emplois, récemment créés, concernent effectivement la fabrication et la production des émissions de T.V, il est effarant de constater parallèlement une diminution du budget alloué aux émissions en langue bretonne.

Alors que les émissions en langue française sont fabriquées selon des critères bien définis et décents, correspondant en général aux standards internationaux, il en va tout autrement pour les émissions "Breizh o vevañ".

FR3 continue donc à gérer l'indigence. Il n'y a là rien de bien nouveau, si ce n'est l'institutionnalisation d'un vieux racisme culturel.

En conséquence, les organisations soussignées, constatent que depuis des décennies, les langues (breton et gallo) et la culture bretonnes ont été victimes de l'ostracisme et du mépris des autorités. Elles affirment une fois de plus qu'il est nécessaire qu'un effort important soit fourni tant à FR3 que dans l'Éducation. Tout particulièrement, Le service public d'enseignement se doit de prendre effectivement en compte la demande, étant précisé que cette demande ne peut être pleinement formulée par les élèves sans une information positive préalable, sans des encouragements motivés prenant place dans un contexte général de prise en compte du fait breton. Ne serait-ce pas là une mesure d'élémentaire justice alors que voici un mois la France a cru pouvoir fêter avec éclat le trentième anniversaire de la signature à Paris de la DECLARATION UNIVERSELLE DES DROITS DE L'HOMME. Cette déclaration ne serait-elle donc qu'un papier sans valeur ? Cette commémoration n'est-elle donc qu'une vaste imposture ? Quoiqu'il en soit, les miettes actuelles, octroyées aux Bretons, et dont se réjouit le rapport officiel NE SUFFISENT PAS.

L'action est engagée, par le FCPB et les organisations qui le soutiennent, pour un STATUT OFFICIEL ET COMPLET en faveur de LA CULTURE ET DES LANGUES DE BRETAGNE. Elle sera poursuivie avec le soutien de toutes les organisations démocratiques jusqu'à ce que ce statut soit démocratiquement élaboré et officiellement promulgué.

FRONT CULTUREL PROGRESSISTE BRETON

AR FALZ, GERIB, PARTI SOCIALISTE,
PARTI SOCIALISTE UNIFIE,
SGEN/CFDT, SKOL AN EMSAV,
SNRT/CGT et SFRT/CGT de FR 3
Bretagne et Pays de Loire,
UNION DEMOCRATIQUE BRETONNE.

Secrétariat : AR FALZ
Straed Kan ar Gwez
29210 PLOURIN MORLAIX

Plourin le 24/4/79

ainsi que les organisations suivantes :

F.E.N : SNI-PEGC (56
SNES de l'academie de Rennes
Fédération des Conseils de Parents
d'élèves des écoles publiques (35-23
Radio-Tele-Brezhoneg (R.T.B.)

à Monsieur le Recteur de l'Académie
de Rennes
96 rue d'Antrain
35000 RENNES

Objet : Lettre ouverte relative à
l'enseignement de la langue
bretonne dans l'Académie de
Rennes.

Monsieur le Recteur,

Nous tenons à attirer votre attention sur la situation à nos yeux déplorable, scandaleuse car en contradiction avec les engagements internationaux pris par la France, faite à l'enseignement du breton dans l'Académie de Rennes, et qui ne concorde pas avec le bilan de l'application de la Charte Culturelle bretonne, pour l'année 1978 que vous avez récemment présenté au Conseil Régional.

Dans de très nombreux établissements scolaires les cours de langue bretonne sont encore placés à des heures inadaptées, soit entre 12 et 14 heures, soit après 17 sinon 18 heures. Dans de telles conditions il faut aux élèves une disponibilité particulièrement importante pour suivre cet enseignement.

Nous déplorons également le fait que l'enseignement du breton ne soit intégré dans l'emploi du temps normal des enseignants que pour un quart seulement environ des heures dispensées. Accepter d'assurer l'enseignement du breton en heures supplémentaires est trop souvent pour nos collègues une surcharge de travail, en contradiction par ailleurs avec un enseignement de qualité.

Aussi demandons nous que les heures d'enseignement de breton soient effectivement incluses à l'emploi du temps normal de nos collègues.

.../...

Nous demandons également instamment que les heures de breton soient placées à des heures normales pour les élèves et que le breton soit considéré comme une matière de même importance que les autres et non comme une matière de second rang. A cet égard, nous demandons que soient officiellement précisées, dès que possible, les modalités de mise en place de l'option de breton en classe de 4ème à la rentrée prochaine. Si les deux conditions, définies ci-avant, étaient réunies, ce sont des milliers d'élèves qui seraient prêts à suivre les cours de breton. Des exemples locaux le montrent aisément.

- ainsi qu'au C.E.S de Rostrenen de 457 élèves, sur 110 consultés 74 sont intéressés par l'enseignement du breton dans d'autres conditions; alors que 16 élèves le suivent cette année, mais entre 12 et 14 heures, ou après 17 heures ;

- ainsi au C.E.S de Saint Nicolas du Pelem de 300 élèves environ 200 élèves sont intéressés, mais 45 élèves seulement suivent actuellement les cours donnés après 17 heures à raison d'une heure seulement par semaine au total, alors que 8 devraient pouvoir être assurées à raison de 2 heures par niveau ;

- ainsi au Lycée de Chateaulin, 7 heures sont dispensées cette année à 38 élèves, mais 5 de ces heures sont placées entre 12 et 14 heures ou après 17 heures ce qui ne peut que décourager les élèves.

Nous demandons aussi que les enseignants de breton ne soient plus obligés de se former par leurs propres moyens et qu'ils reçoivent dans le cadre universitaire une formation de haut niveau sanctionnée par un diplôme d'enseignement du supérieur. Il nous apparaît nécessaire de développer les stages de formation continue consacrés à la langue et à la culture bretonnes et la prise en compte de la dimension culturelle régionale dans la formation des enseignants.

Nous demandons que soient créés dans l'immédiat des postes budgétaires d'enseignement du breton⁽¹⁾ ce qui permettrait de créer des emplois et mettrait fin à une situation d'expédients qui n'est fondée sur aucune étude sérieuse des besoins. Cela semble possible dans l'immédiat en utilisant pour créer des postes les heures/semaine accordées cette année et soi-disant non employées :

- depuis la rentrée scolaire 1978 l'Académie de Rennes a disposé de 720 h/semaine pour l'enseignement du breton dans les établissements publics ;

- sur 480 heures disponibles dans le 1er cycle, 138 auraient été utilisées ;

- sur 180 heures disponibles dans le second cycle, 165 auraient été utilisées.

Dans ces conditions 342 h/semaine seraient disponibles dans le premier cycle et 15 h/semaine dans le second cycle. Cela signifie que vous êtes en mesure de rémanéger environ 17 professeurs supplémentaires pour les collèges et 1 professeur pour les lycées.

Nous vous proposons dans ces conditions de recruter des personnels pouvant assurer en milieu scolaire une action d'information, d'apprentissage, de familiarisation "langues et culture bretonnes". Cet effort pourrait être décisif au moment où se discute le choix des options.

.../...

(1) ou des contingents horaires stables

Une enquête approfondie des besoins et une organisation des cours dans les conditions définies ci-dessus permettrait de créer de nombreux postes. Ainsi par exemple au Lycée-C.E.S de Douarnenez c'est un poste entier qu'il serait possible de créer :

- sur environ 100 élèves consultés dans le second cycle (statistique partielle), 61 seraient intéressés par les cours de breton dans des conditions différentes (21 en 2de, 27 en 1ère, 13 en Terminale), ce qui devrait permettre l'existence de 9 heures de cours de breton, soit 1/2 poste ;

- dans le premier cycle, sur 179 élèves consultés (statistique partielle), 84 seraient intéressés par les cours de breton dans des conditions différentes, ce qui permettrait au minimum 9 heures d'enseignement du breton : 2 heures (à titre facultatif au minimum) pour les élèves de 6e (19 intéressés), 2 heures en 5e (20 élèves intéressés), 3 heures en 4e (option à la rentrée prochaine, sans compter 2 autres heures facultatives éventuelles), 2 heures en 3e (21 élèves intéressés), soit au total 9 heures, sinon 11 heures, soit l'autre moitié d'un poste. Et ce n'est qu'un exemple.

Nous considérons d'autre part comme nécessaire la création de postes de conseillers pédagogiques pour l'enseignement du breton dans chaque circonscription élémentaire et maternelle et la nomination d'instituteurs itinérants chargés de cet enseignement en l'absence de maîtres compétents dans les écoles.

Nous demandons par ailleurs que les règles du mouvement et les barèmes départementaux soient revus de telle sorte que, à égalité de points, les instituteurs volontaires pour enseigner la langue bretonne puissent être nommés en priorité dans la partie bretonnante de leur département, toutes les fois qu'il existe une demande ou une possibilité d'enseignement du breton (ce pour le Morbihan et les Côtes du Nord).

Nous souhaitons vivement connaître la suite que vous donnerez à nos propositions. Nous tenons à vous assurer que le développement, dans les meilleures conditions possibles, de l'enseignement du breton et de la culture bretonne est une des préoccupations constantes de nos organisations et nous vous prions d'agréer, Monsieur le Recteur, l'expression de nos respectueuses salutations.

F.P.C.B. - EMVOD AR SADORN 9.6.1979

Deuet e oa evit Ar Falz : Per Honore
S.A.E. : Yann Jegou- Y. Bernez Moisan
GERIB : L. Motrot
U.D.B. : H. Latimier
P.S. : P. Bernard
S.G.E.N. : Y. Jardin.

CGT FR3 : den ebet
PSU : den ebet (evel boaz).

1. An doareoù da dagañ ar Stad :

Karget e oa bet Yann Jegou da vont e darempred gant tud barrek war ar gwir "administrativel" e Roazhon. Setu dre vras disorc'h ar weladenn gant J. Clatin, kelenner en UHB.

a-Radio-tele : n'eus kazimant netra d'ober evit ar mare : sevenet eo bet ar chart e-keñver niver ar c'hasadennoù ; ne oa netra a zivout ar pemp departamant na kennebeut war an tuoù da sevel kasadennoù nevez (arc'hant, tud...)

b-Kuzul aliañ war ar c'blevet hag ar sellet : Ar chart a ra meneg deus ul lezenn bet embannet e 1974. Padal n'eus dekred ebet zo deuet er maez : tra ebet d'ober war dachenn ar gwir.

2. Ar gelennadurezh :

D'ar vistri pe d'ar skolidi (pe d'o c'herent) sevel klemm war eeun (gant sikour an Talbenn) ma n'eo ket bet sevenet ar chart er skol-mañ-skol. (diouer a gemennadurezh ofisiel, eurvezhioù brezhoneg n'int ket bet lakaet e servij reizh ar vistri..)

-Kenderc'hel a raio Y. Clatin da studiañ testenn ar chart da c'houzout hiroc'h war an dachenn-se.

-Jardin evit ar SGEN a lavaras e kafe ar chart dirak kuzulerien ar gwir (conseiller juridique) deus ar SGEN. Tu 'zo ivez tagañ ar Stad gant dokumantoù all (Lezenn 1971 - Guichard...).

-Y. Gefflot (RTB) a lavaras e vefe tu memestra da dagañ ar stad evit ar radio hag an tele diwar un destenn etrevroadel bet sinet gant Gouarnamant Bro C'hall n'eus ket pell.

-Savet vo ur follenn, pep tra warni, da c'houzout ar pezh zo da ober evit sevel klemm.

-D'ar sadorn 2I a viz Gouere e vo graet ar poent war ar c'hudennoù-se.

Ma vez tud a anavez skolioù e-lec'h ma 'z eus bet kudennoù gant seveniñ ar Chart, dezho da skrivañ da : b-Per Honore- Straed Kan ar gwez - 29210 Plourin - Montroulez.

3- Sevel a du gant studierien Roazhon a c'houlenn divyezhekadur panojoù ofisiel Skol Veur Breizh Uhel :

Goude bezañ displeget ar gudenn e sav a du an Talbenn gant ar goulenn-se. Karget eo Skol an Emsav da sevel un destenn da gas da M. Denis, prezidant ar Skol veur, a-berzh an Talbenn.

4- Poent bras adkregiñ gant ur manifestadeg bras :

Setu pell zo n'eus ket bet ur manifestadeg, abaoe hini Gwengamp pe hini Pondi. Krediñ a ra da tud 'zo ne vez mui graet netra, abalamour da se. Poent eo eta adkalonekaat ar stourmerien evit ar brezhoneg en ur aozañ un oferenn vras doare Gwengamp. Kinniget eo bet kas ar manifestadeg davet ur skol e-lec'h ma vez graet fae ouzh ar brezhoneg.

E fin miz gwengolo pe e penn kentañ miz here e vefe ar manifestadeg-se.

5- Embann sonj an Talbenn a zivout DIWAN :

Un tabut 'zo da vezañ kaset e-touez izili an Talbenn a-zivout Diwan. Lod o deus embannet dija o sonj : Skol an Emsav, ar Falz, UDB, ar SEEN. Mat e vefe d'an talbenn kaout ur sonj dezhañ war ar gudenn-se.

6- Sekretourva an Talbenn :

Ar Falz a ra war-dro betek-hen hag a samm war e choug frejoù ganet gant kement-se. Kinnig a ra P. Honore e rofe pep ezel ur valc'had evit ar bloavezh da lakaat an traoù da vont en dro (frejoù post hag all). Petra sonj Rann ar Mererezh ? Tu a vefe da ginnig 500 lur.

7- EMezelladur R.T.B. :

Dav eo gortoz kinnigoù a vo graet d'an talbenn war ar c'hlevet hag ar sellet. Goulenn a ra RTB ma vo krouet ur servij publik.-da lavarout eo kement se a sinifi n'emañ ket RTB a du gant ar radioù prevez, graet outo "radioù pirat". Ma savfe al lezenn a du gant seurt radioù e teufe ar media da vezañ penn-da-benn renet gant an arc'hant. N'emañ ket a du penn-da-benn an UDB war se, ur radio ganti dija en diavaez d'ar galloud-stad. Pet e vo studiañ ivez kudenn ar "monopole".

Petra eo sonj izili Skol an Emsav war ar gudenn-se ?

8- Doareoù an Talbenn da vont en-dro :

Betek bremañ e ranke an holl izili bezañ a du da votiñ un dra bennak. Dre ma ya war gresk niver an izili e vo ret sonjal war beurbatusted al lezenn-se.

Daoust hag e ranko an holl kenderc'hel da vezañ a du ? Daoust hag eo gwelloc'h e vije dibabet lezenn ar muiañ niver ?

Kaoz 'zo bet war grouiñ ur gevredigezh hervez al le-
zenn 1901. Ur "c'hartel" eo an Talbenn betek-hen.

2- Ar chekennoù brezhonek :

Bruderezh a zo bet graet gant Y.B. Moisan diwar-benn
ar chekennoù brezhonek. Skignet eo bet gantañ an traktoù savet
gant Skol an Emsav.

+ + +

Notenn a-berzh ar sekretourez d'ar Poellgor Seveniñ :

Aet on skuizh o vizskrivañ pennadoù ken hir gant ur
mekanig a ya en dro pa fell dezhi... Daoust dezhi bezañ un
I.B.M. ...

Gervel ar mekanikour bep an amzer n'eo ket un dis-
koulm kennebeut (amzer 'zo gantañ ha n'eus ket ganin...).

Goulenn a ran eta, digant ar Poellgor seveniñ
kavout un diskoulm d'ar gudenn-se.

L.L.

AR FULENN

kelaouenn
diabarzh
SKOL
AN
EMSAV

Skrivañ da : RANN AN DIABARZH Per KERIBIN
5, plasenn Gi Poparz - 29000 KEMPER -

FULENN NIV. 54 -

2 a viz gouere 1979

TAOLENN

- I.- EMVOD AR FOELLGOR SEVENN (23 a viz even)
- II- EMVOD RANN AN EMBANN (2 a viz even).
- III-EMVOD RANN AR STAJOU (2 a viz even).
- IV- ABAPAT MONT RE BELL GANTI.
- V.- LIZHER KEF VREIZH GRENOBLE+
- VI. LIZHER D'AN U.D.B.
- VII-DIWAR-BENN STAJ STUDI HA CHANTERIOU...
- VIII- KELEIER A-BEP SEUPT.
- IX - A-DREUZ AR C'HELACUENNOU
- X.- LABOUR WAR AR MAEZ ER C'HAP.
- XI- AR STAJOU.

MALLUS-MALLUS-MALLUS-MALLUS-MALLUS-MALLUS-MALLUS-

EZHOMM 'ZO KELENNERIEH EVIT STAJ PLIJIDI

KASIT HO FOLLENN ENROLLAN DA RANN AR STAJOU M.P. !!

krediñ stourm - krediñ trec'hñ

I. - EMOVOD AR POELLGOR SEVENIN D'AN 23 A VIZ EVEN 79

Kemeret o deus perzh : F. Salle, P. Keribin, Y. Jegou, hag Olier ar Mogn. Jil Killevere n'en deus ket gellet dont abalamour d'e arnodennoù.

Deuet e oa ivez (arvestourien) : Corinne Legrand ha Y.B. Moisan.

1)- Kroget eo bet an emvod gant tro ar rannoù :

a- An diabarzh : Gwelet eo bet da gentañ stad an holl greizennoù ha pelec'h e vefe posubl adlansañ kreizennoù kousket pe grouiñ reoù nevez.

Staret e vo da vat gant al labour-se e miz gwengolo e gwirionez. Divizet ez eus bet gant strollad Ker Vreizh Grenoble non pas emezelañ e-barzh S.A.E. evit abegoù a vo displeget pelloc'h.

b- An embann :

.10 000 pegsun paper "BREZHONEG" a vo moulet. Koustañ a ray 800 L. Prest evint a-benn ar 5 a viz gouere. Klasket 'vo impliout anezho diouzh ar gwellañ ha n'eo ket foraniñ anezho e-giz m'eo bet foranet ar re gentañ. Ingalet e vint etre ar c'hreizennoù hag ar rannoù.

.Kinniget ez eus bet gant lod moulañ ur pegsun "SAE" a vefe gwerzhet e-touez ar skolidi. Grit kinnigoù d'ar Fulenn.

.Stand SKOL AN EMSAV : n'eus ket bet amzer d'ober netra evit ar gouelioù bras.

.Levr kanaouennoù : liestennet e vo unan buan evit ma c'hello bezañ prest araok ar stajoù. Unan bravoc'h ha klokoc'h a vo moulet diwezhatoc'h.

K- Ar stajoù hag ar c'helenn :

.Un emvod a vo graet e miz gwengolo gant an holl re a ra stajoù brezhoneg. A du emañ tud Rieg, gortoz a reer respont ar re all.

.Ur staj graet asambles gant an ACAV st Kadou a vo kinniget evit gouel an Hollsent. A-du emañ Andrew Goalig da genlabourat evit ur staj diwar-benn an energezhioù nevez.

.Un abadenn radio a vo graet gant Fanch Broudiñ e-pad staj aozet gant studi ha chanterioù asambles gant Skol an Emsav.

.Kregiñ a ray staj PLIJIDI d'an 18 a viz Eost. Un emvod zo bet dija evit rannañ al labour.

- Marseille KERE a rayo war dro ar mererezh.
- J.M. ILIAS a rayo war dro ar c'helenn.

EZHOMM ZO KELENNERIEN ! KASIT HOC'H ANV HAG AR FOLLENN ENSKRIVAN
AN ABRETAN AR GWELLAN DA : Freddy SALLE-

- Izili zo o deus c'hoant fardañ un diskouezhadeg diwar-benn Istor Breizh. Goulenn a reont sikour digant ar re a vefe dedennet ivez.
- Mat e vefe da izili SAE o deus savet un oberenn bennak (Bernez Rouz : anvioù lec'h an Erge Vras da skouer) dont da ginnig an dra-se e-pad ar stajoù graet e-pad an hañv gant SAE Kreiz hag e-pad ar bloaz gant ar c'hreizennoù.
- Sevel a ray Freddy un destenn diwar-benn "ar brezhoneg er skol" Embannet vo er Fulenn.
- Ur staj ski a vo kinniget er bloaz-mañ c'hoazh gant tud Grenoble. Karget 'vo SAE eus ar bruderez hag eus ar c'helenn ha tud Grenoble eus ar mererezh.
Ar re o deus c'hoant bezañ kelenner a c'hell... d'a Fulenn
dija.

d)- An diavaez :

- Re ledan eo tachenn an diavaez evit un den e-unan. Añvet vo neuze un den e pep strollad ma kemer perzh SAE ennañ.

Kenderc'hel a rayo Yann Jegou d'ober war dro ar chartr. Kinniget vo gant Rann an diavaez un den evit kemer e blas e emvodoù an Talbenn. Anvet e vo an den-se gant ar Poellgor Ren.

- Un emvod 'zo bet gant an ao. COUBANT rener FR3 evit Breizh ha "broioù al Liger". Kinniget e oa bet an emvod-se gant RTB evit gwelout penaos brasaat plas ar brezhoneg en tele hag ar radio. Goulennet zo bet digantañ da skouer skignañ an abadennoù brezhoneg war Vreizh a-bezh.

Pespontet en deus an ao. Coubant ne c'helle ober netra : pe evit abegoù teknikel pe neogwir ne oa ket ar gallout gantañ. N'eus nemet an Ao. Contamines rener bras FR3 e Paris a c'helle divizout un dra bennag, sañset.

- Beteg-hen n'eus ket bet ur bolitikerez resis gant Skol an Emsav evit pezh a sell ouzh kudennoù e-giz hini ar brezhoneg er Radio-Tele, er skol, er melestradurez hag all. Ul linenn bleustreg tre a oa kentoc'h : a-du e oamp gant RTB, gant ar brezhoneg er skol, kemer a raemp perzh en Talbenn ha mat pell zo.

Ret eo da SAE kaout ur bolitikerez resis war ar pontoù-se evit lansañ ar stourm kentoc'h eget mont da heul.

Ezhomm 'zo tud evit stúdiañ ha kinnig traoù war ar poentoù-se :

- Ar brezhoner er Radio-Tele
- Ar brezhoneg er melestradurez hag er vuhez foran
- Ar brezhoneg er skol.

Da studiañ zo : petra eo stad an traoù er mare-mañ, peseurt palioù kemer ha penaos tizhout anezho.

Trac'h fetis 'zo bet graet dija :

- ar stourm evit ar chekennoù brezhonek da skouer.

Un tarmig war ar prim eo bet lanset ar stourm-se ha diwar intrudu tud 'zo ha n'eo ket SAE en he fezh. E-keñver ar palioù n'eo ket bet resisaet kalz tra : kaout levrioù chekennoù brezhoneg pe kaout tro da lañsañ ar brezhoneg er vuhez foran ? Petra eo ar pal ? N'eo memestra penn-da-benn.

- Skol an Emsav hag an Talbenn :

.Goulennet vo gant SAE ma vo embannet pep tra divyezheg gant an Talbenn. N'eus bet nemet galleg (war bouez nebeut) beteg bremañ. Arabat gouleann digant ar Stad C'hall ar pezh ne ra ket un Talbenn breizheg !!

.Goulennet vo gant SAE digant sekretourva an Talbenn kas ur renta-kont goude pep envod. Embannet 'vo war ar Fulenn.

.Roet vo 500 lur gant SAE d'an Talbenn evit e sekretourva gant ma ray ar strolladoù all kement all.

- Kuzul sevenadurel ar Chartr :

Ur wech ma vo echu gant ar Chartr e vo echu gant ar C'Huzul Sevenadurel ivez. Deuet eo ar C'huzul-se da vezañ en ur mod trede kambr parlamant ar rannvro : an daou gentañ a zo : ar C'huzul Rannvro hag ar C'huzul ekonomikel ha sokial.

Nac'het en deus ar prefet reiñ ur yalc'had d'ar C'huzul evit kas he traoù war raog. Fellout a ra neuze da izili ar C'huzul sevenadurel (SAE en o zouez) krouiñ ur gevredigezh hervez lezenn 1901 evit padout dreist d'ar Chartr.

- Lizhiri : Skrivet 'vo gant Olier ar Mogn ul lizher d'an UDB diwar-benn plas ar brezhoneg e Gouel Pobl Vreizh.

2)- Kudenn ar gouelioù :

N'eo ket bet bras tre perzh Skol an Emsav er gouelioù hag ez eo re alies tud Roazhon hag o deus kaset an traoù war raog.

Ret eo da bep kreizenn ober roll ar gouelioù a vo en he rannvro ha kavout tud da gas ur stand enno. Un doare dispar eo da vrudañ SAE ha da werzhañ hor marc'hadourez emsavel.

Gouel ar Brezhoneg : Divizet ez eus bet ober G.A.B. e bro Leon er bloaz a zeu : tud vo kavet da labourat e Flabenneg, e Plougin e Lokournan hag e Brest.

3)- Labour da reiñ d'an impliji :

Leun eo implij amzer Lena dija.

Ur roll labour a oa bet divizet dija na vo bet gopret Jil Killevere. Gwelet 'vo er P.S. a zeu, ur wech ma vo bet labourat gantañ dija e-pad ur pennadig, petra a zo cheñch.

Daoust da strivoù tud Kemper, n'eo ket bet kavet un ti c'hoazh.

4) Mererezh :

Kregiñ a ray Jil Killevere gant labour ar rann adaleg ar 15 a viz gouere (arnodennoù zo gantañ betek kreiz ar miz). Karget eo bet A.V. Chapalain d'ober war dro ar mererezh etre an Dael ha miz Gouere.

.Kaset 'vo Lena Louarn d'en em stummañ war ar "fotokompozision" (staj ur sizhun).

.Prenet vo ur mekanig skrivañ dereat dezhi.

.Roet vo 1500 lur evit ar veaj da Vro Gembre. (Gant ma vo sevenet ar studioù hag al labourioù kinniget !).

5)- Kudenn ar waskerezh :

Diaes e vije deomp en em glevout war un destenn, neuze ne vo embannet netra gant SAE Kreiz.

EMVOD A ZEU AR POELGOR SEVENIN : SADORN 28 A VIZ GOURE
E LENNON - WAR DACHENN AR STAJ : STUDI HA CHANTERIOU 10 Eur.

+ + + + +

II.- RENTA-KONT FANN AN EMBANN - KER-ROCH 2,6,70 -

gant Olier AR MOGN
Rann an Embann.

Niverus ne oamp ket kement-se. N'eo ket strikt. Setu enta ar pezh 'm eus da gontañ heriv. :

LABOUR EVIT TUD DONEZONET

1- Ober maketenn ur skritell evit ar stajoù- Talvoudus kenañ e vije er skolioù, bihan ha meur, en tiez vaouankiz hag all...

Skrivet e vije warnezi, da skouer : STAJ SKOL AN EMSAV e (lec'h evit skrivañ al lec'h) - EUS AN BETEK AN A VIZ..... ha marteze ur frazenn pe ziv e galleg. SKRIVAN DA.....

Kinnig :

2- Marteze e vije mat evit lañsañ muioc'h afer ar chekennoù. Ur pegsun e vije kinniget er stajoù :

AMÃÑ E VEZ DEGEMERET
AR CHEKENNOÙ BREZHONEK!

ICI ON ACCEPTE LES
CHÈQUES EN BRETON!

3- Har-eñ ne vije ket un dra vat embann ur persun "SKOL AN EMSAV" evit ar bloavezh-skol a zeu. Gwerzhbet 'vije aes d'ar skolidi. Ha mar fell deomp reiñ lañs d'ur stourm-yoc'h ez eo tremen poent brudañ anv hor strollad.

Kinnig :

Emañ Pann an Embann o c'hortoz kinnigoù all.

ETILI SAE : UR STROLLAD MATEVIERPIEN ?

.Respont ebet evit ar gazetenn diavaez. Sklaer eo ha spontus.
.Afer ar chekennoù brezhonek. Dre chañs ne c'hellomp ket gouzout pet den o deus bet kaset ul lizher d'o bank evit goulenn chekenna-
cuztoù brezhonek. 'Eus aon 'vije ket kalonekaüs !

Yann-Bernez Moisan n'en deus ket bet degemeret seurt ebet c'hoazh.
ADLENN NIV. AR FULVIN 51 - pajenn 11-

GORTOZ A PA RANN AN EMBANN

.Labourioù evit sevel ul levr diwar-benn ar vuhez a heriv. Ma c'hellit dastum gerioù diwar-benn ar c'harr-tan, ar son-enroller, ar chadenn, hag all... Kaset anezho da Pann an Embann. Pep kinnig, pep labour degemeret vat.

.Gerioù-kroaz.

LABOUR KASET DA BENN

.Trest eo maketenn ar persun "BREZHONEG !" .Ur pagsun paper e vezo. Pa vezañ speget war gement ger ofisiel gallek a weloc'h : ti-kêr, ti-post, ti-gar, skol, skol-veur, ospital hag all...

.N'eo ket evit ober plijadur d'un istrocell pe zaou, a blijfe dezho blaz ar spes, e vezo moulet ar pagsun-se. Pa vezo moulet e vezo ret da ben hini ac'hanomp kaout ur pakad anezho en e c'hodell ha kaout ar refleks "Brezhoneg !". Goloñ holl arouezioù gallek ar vrc a vezo d'ober gant ar pagsun-se.

BREZHONEG!

Un dra 'm eus c'hoant da lavaret evit echuiñ : POENT BRAS EO DIHUNIN !

III. - EMVOD RANN AR C'HELENN HAG AR STAJOU

2 a viz Even er Roc'h Derrien. Deuet e oa d'an emvod : Freddy Salle, (Naoned), Mark Kerrain (Roazhon), Joel Donnart (Roazhon), Kristina Jegou (Brest), Jean-Mark Ilias (Roazhon), Marcelle Kere (Treger), Paskal Lorez (Roazhon).

. Divizet eo bet goulenn titouroù evit gouzout peseurt mod bezañ anavezet e-keñver "Jeunesse et sport", da laret eo evit kavout yalc'hadoù.

. Evit ar stajoù (ma vefe posubl da skouer goulenn yalc'hadoù gant kevredigezhioù all a ra stajoù).

. E-keñver ar "chartr" Marcelle Kere eo a zo karget d'ober war-dro an dra-se.

. Mod-all e vo kendalc'het al labour dastum ar strolladoù a aoz stajoù (ganin ha gant Kristina Jegou).

. Goulennet e vo ivez digant Mikael Madeg dont d'ober un tamm tro er stajoù evit komz diwar-benn al lesanvioù ha diwar-benn ar bedagogiezh.

. Prent e vo un dibab eus kasetennoù Dastum hag Evid ar Brezhoneg, koumanantet e vo SAE da gazetenn ar vro Plin.

. Evit pezh a sell ouzh an darempredoù gant an ACAV, serret 'vo e-pad an hañv, graet 'vo neuze ar staj stummadur war an ardivinkoù audiovisuel adalek miz gwengolo (dre ur pal bennak dibabet araok ar staj e vo rannet an traoù, da laret eo, e fin ar staj e vo bet savet un dra pleustrek).

. Pep kreizenn a resevo a-benn un nebeut, pennad skrid Mikael Madeg war ar bedagogiezh, d'ar preder neuze ta !

. Rannet eo bet al labour etre an dud evit ar stajoù (animatour teknikel, animatour(ez) war ar c'helenn).

. Dibabet eo bet danvezioù preder gant tud 'zo eus ar rann evit sevel teuliadoù bihan a vo embannet war dro miz gwengolo :

- Goulennet eo bet digant R. Richard enrollañ div pe deir gazetenn e brezhoneg ar vro Plin evit skolidi (brezhoneg aes ha distaget mat). - Marselle Kere -

- Dedennet e vefe Paskal Lorez da sevel ur montaj diapo diwar-benn istor Breizh. Goulenn a ra memestra bezañ sikouret gant tud all.

- Prest e vo Joel Donnart, p'en devo heuliet ar staj war an audio-visuel gant an A.R.E.A. e Roazhon (e miz here-du) gant Lena Louarn ha Jil Rillevere da reiñ e skiant d'ar re a vo dedennet. (staj paeet gant Kreizenn Roazhon). Da heuliañ...

- Troet e vo kasetennoù Brezhoneg buan hag aes e Tregerieg e miz gwengolo gant Marselle Kere ha tud all.

- Cortozet 'vo kinnigoù all.

Evit Rann ar stajoù
Freddy Salle.

EMVOD DIWEZHAN : 2 a viz gouere - e Roazhon - Keryann.

Dalc'het eo bet emvod diwezhañ Rann am stajoù, d'al lun 2 a viz gouere e Roazhon. Da 9 eur 30 noz - Duuet e oa : Marseille Kere ha Freddy Salle...

Padal e oa tud all (eus ar rann) aet da evañ banneoù e-pad an amzer-se, daoust dezho bezañ e Roazhon...

Roll al labour a oa : Prientiñ ar stajoù hañv
kemer kargoù e-pad ar stajoù
Renta-kont ar poellgor seveniñ.

Adgraet e vo un emvod all, gant ar spi 'vo gwelet muioc'h a dud... Ne dalv ket ar boan, a-hend-all, sevel stajoù ...

F/S/

Ar stummadur dibaouez graet en Oriant gant ar GRETA :

Aozet vez ar stajoù gant ar GRETA (Groupe d'Etablissements de Lorient) da laret eo an Education Nationale.

Paeet 'vez an traoù gant ar batroned : 1 % a rankont reiñ evit ar stummadur dibaouez.

Ar staj en Oriant zo bet graet evit deraouidi. M'eus ket bet kalz bruderezh peogwir e oa ar wech kentañ d'ar GRETA ober an dra-se. An darempredoù gant ar GRETA zo bet graet dre ur plac'h a heulie kentelioù brezhoneg ar bloavezh tremenet.

+ + + + +

IV. - ARABAT MONT RE BELL GANTI !

Gouel ar Brezhoneg : Piv a oa oc'h ober war-dro stand S.A.E. ?
Tud Roazhon al lod brasañ anezho.

Gouel Pobl Vreizh : Piv a oa oc'h ober war-dro stand S.A.E. ?
Tud Roazhon al lod brasañ anezho.

Piv en deus graet labour war dachenn ar gouel ?
Tud Roazhon.

E pelec'h 'oa tremenet izili all S.A.E. ? Brav 'oa an amzer..
Tud 'zo ne blij ket dezho an U.D.B. Morse ne vezint gwelet e Gouel Pobl Vreizh. Kompren a reoc'h : AR PENNAENNOU !

Un neubeut tud all, o c'hartenn SAE ganto, a oa duet da labourat evit AR Strollad pe traoù all. Dezho da welet pelec'h e-mañ ar pouezusañ hag ar mallusañ.

E-kerz an Dael diwezhañ an holl a oa a-du evit "REIN LANS D'UR STOURM-YOC'H". Ma ne vezomp ket gwelet war dachenoù ar gouelioù-meur, stank an danvez-izili enno, e-pelec'h 'ta e vezo lañset ar stourm-yoc'h-se ?

Ur skouer : GOUEL POBL VREIZH. Ar pezh a zo bet graet gant tri ezel Skol an Emsav Roazhon.

D'ar sadorn : 1-E galleg e oa an traoù peurliesañ e diabarzh sal ar gouel-Ur marker hon eus koumeret, tro ar gouel hon eus graet ha skrivet "Brezhoneg !" war skritel-loù prop hollc'hallek an UDB... Paotred an UDB a oa o sellet ouzhomp n'o deus ket kredet rannañ grik. Gwell a-se-evito.

2-Tro standoù an UDB hon eus graet da c'houde. Un toullad mat anezho a oa. Stand ar c'hazetennoù, stand "isi on ader", standoù kevrennoù an UDB. Goulennet hon eus e pep stand "Perak 'ta n'eus ket ger brezhonek ebet ganeoc'h en ho stand ?". Graet un tammig trouz e pep stand.

D'ar sul.... : 1-Adtremenet e pep stand an UDB gant an daou drakt diwar-benn ar chekennoù brezhonek. Displeget pep tra dezho. Roet ur pakad follennoù dezho. Goulennet diganto, lakaat holl dud o c'hevrenn da skrivañ d'o bank. A-du e oant.

Traoù bihan. Traoù dister. Ya... MET LABOUR DA VEZAN GRAET E PEP LEC'H EN UN DOARE SISTEMATIK, BOULC'HURUN !

Poent da izili SAE divhuniñ ! C'hoant hon dije youal an dra-se kant kwech e pleg o skouarn !

Er mare-mañ emañ niver ar re a samm labour SAE o vont ingal war zigreskiñ.

War an hent mat emamp koulskoude. Krog omp da greizenniñ, hor strivoù war un dra resis-kenañ.

-CHEKENNAOUEGI BREZHONEK-

Sklaer eo. Simpl eo. Pouezus eo. Pouezus kenañ eo. Petra ho peus graet betek-hen ? Ha kaset ho peus al lizher d'ho pank d'an neubeutañ ? Ha lakaet ho peus tud all da skrivañ ? Hag aet oc'h d'ar festoù-noz, d'ar gouelioù ur pakad traktoù diwar-benn ar chekennoù ganeoc'h ?

M'emañ ret deoc'h respont "M'EUS KET" ez eo tremen-poent deoc'h en em soñjal da vat. Kartenn S.A.E. 'zo ganeoc'h. Mat. Ha war lerc'h...

Digarezioù toull a vezo kavet bepred evit chom hep ober netra. "Niverusoc'h oc'h e Roazhon" "Diaes eo ober un dra bennak gant an dud em c'horn-bro" hag all, hag all...

Poent domp gouzout petra faot deomp. Ma n'ho peus ket soñj ken perak emaoe'n e-barzh Skol an Emsav adlennit (pe lennit) ar pennad a gaver en deiziataer :

" Ur stourm perdeziek hag hir eo hini Skol an Emsav. Gant ma vo e pep lec'h e Breizh e kement kêr, bourk, pe garter, kreizennoù o stourm ha tud o labourat ASAMBLES, e chomo bev pobl Vreizh hag ec'h adkavo he fersonelezh.

Mard eo kement-se ho soñj hag o YOUL, deuit neuze, da gas ar stourm-se war-raok gant SKOL AN EMSAV."

Olier AR MOGN
Evit Kreizenn Roazhon.

+ + + + +

V.- UL LIZHER DIGANT KER VREIZH GRENOBLE

Divizet zo bet gant SAE e c'hello ar c'hevredigezhioù emezelañ goude bezañ studiet ar vad a vo tennet diwar-se gant ar gevredigezh-se ha SAE.

Setu an diviz zo bet kemeret gant Ker Vreizh Grenoble.
"da gentañ tout eo ret larout eo bet nac'het ganeimp mont e-barzh SAE. Klasket hon eus petra hon nije gounezet o vont e-barzh SAE.

- Tu a vefe bet deomp kaout muioc'h a geleier deus Breizh.
- Aesoc'h e vefe deomp kaout peadra da werzhañ (pegsunioù, skeudenoù, deiziataerioù)
- Posubl e vefe gwellaat an doare kelenn hag an danvez-kentelioù.
- Diframm awalc'h eo hon strollad ha dre c'hras SAE e vefe moaien resisaat ar framm ha kaout un diazez politikel solutoc'h.
- Da geñver an darempredoù hon eus gant strolladoù "rejonalist" all (Okitaned, Korsiked) e vefe ganeomp ur pouezh brasoc'h dre ma vefe komzet en anv ur strollad gwirion ha non pas en anv un nebeut harluidi bennak.

Evit SAE ne welomp ket petra a zigasfe hon emezeladur, nemet marteze an darempredoù gant strolladoù 'zo, e-giz "Mouvement Région Savoie", (ar re all n'int ket met strolladoù harluidi ken diframm, pe washoc'h, hagez omp ni).

Deus an tu all e cheñch alies tud Grenoble ha ne chomont ket pell : n'eus ket tu rouzout ha brezhonegerien vo atav ha marteze ne vo ket an dud ken a du gant SAE a benn un pe daou vloaz.

Ne vo ket tu deomp kemer perzh e gwirionez nag e labour SAE (an doareoù stourm e Grenoble ne glotont ket gant re e Breizh : da skouer : ar chekennoù brezhoneg hag ar panelloù lec'h) nag e divizoù SAE, pezh 'zo pouezusoc'h c'hoazh.

Neuze ken digabestr ha gwechall e vefemp 'benn ar fin, na kenkoulz eo chom hep emezelañ da SAE, dre ma vez unan ac'hanomp, da nebeutañ, 'barzh SAE dija.

+ + + + +

SKOL AN EMSAV

EZEL AN T.S.A.B.

SKOL AN EMSAV

DA : UNVANIEZH DEMOKRATEL BREIZH

Roazhon, d'ar 26 a viz Even 79

Kenvroiz ker,

Ar blijadur hon eus bet da vezañ war dachenn GOUHEL POBL VREIZH, e Brest, ar bloaz-mañ e'hoazh. Aozet mat kenañ e oa ho kouel ha laouen omp o welet ez eus bremañ e Breizh ur strollad politikel barrek da ziskouez d'an holl e c'hell ur strollad o stourm evit emrenerezh hor bro bezañ ken sirius ha ken ret ha n'eus forzh peseurt strollad sokialour en Europa.

Evel ma ouzit emañ ivez SKOL AN EMSAV o stourm enep ar galloud kapitalour hag impalaerour a zalc'h da waskañ hor pobl. N'eo ket souezhus, neuze, e veze kement a izili deus SKOL AN EMSAV, pe kement a dud oc'h adperc'hennañ o yezh a-drugarez da S.A.E.; o labourat gant UNVANIEZH DEMOKRATEL BREIZH.

Evel ma ouzit ivez, SKOL AN EMSAV en deus dibabet ober nemet gant ar brezhoneg dre ma soñj deomp ez eo ar brezhoneg ur benveg ret da vont enep hon distruj, ret da nac'h ha da ziskar ar sistem hon gwask ha da sevel pobl Vreizh en he frankiz. Kompren a reomp ervat, avat, ez eo ret da UNVANIEZH DEMOKRATEL BREIZH ober implij eus ar galleg peurliesañ, dre ma fell dezhi tizhout pobl Vreizh en he fezh, hag hi divrezhonekaet an darn vrasañ anezhi, ha dre ma fell dezhi diframmañ ar galloud digant an nerzhioù a zo ouzh hon distruj.

Gwall souezhet omp bet, koulskoude, o welet pegen dister hag arouezel e oa lec'h hor yezh war dachenn Penfeld. Tammou brezhoneg a veze gwelet war banelloù 'zo, o reiñ da soñjal, 'michañs, e vije trawalc'h evit gallet lavaret war-lerc'h : "Divyezhek e oa panelloù Gouel Pobl Vreizh".

Er standoù ne oa ket gwelloc'h. Er stand "isi oñ ader" ne oa tamm ger brezhonek ebet !

.../...

T.M.P.

...
Petra dalv kement-se ? Daoust ha ne vije ket graet un dra sirius eus ar brezhoneg ganec'h ? Daoust hag e soñjit ez eo ur c'holl-amzer ober gant ar brezhoneg en un doare sistematik ?

Ar pezh a zo anat evit Gouel Pobl Vreizh eo ma 'z eus bet lennet brezhoneg, ma 'z eus bet klevet brezhoneg n'eo nemet a-drugarez da youl vat un neubeut izili deus UNVANIEZH DEMOKRATEL BREIZH. Ho strollad, an hi-ni eo, en devoa prientet pep tra ken brav n'en devoa ket soñjet en dramañ : DOUJAN D'AR VREZHONEGERTEN A ZEUFE D'AR GOUEL !

Ha bez e oa koulskoude un toulladig mat anezho. Met, eveljust, pa yeer e galleg gant an dud penaos gouzout ez int barrek war ar brezhoneg ? Hag e weled an dra spontusñmañ : degadoù a vrezhonegerien o kaozeal galleg flour kenetrezo ! Breizh : Trevadenn ? Ya, sur !

Soñjal a ra da dud zo SKOL AN EMSAV e vije ur striv gwirion evit mont war-zu un divyezhegezh sistematik brezhoneg-galleg, an NEUBEUTAN a c'hellfe ober kement strollad ezel an T.S.A.P. pa vez goulennet digant ar stad : "INSTRUCTIONS A DONNER PAR LES DIRECTIONS ADMINISTRATIVES ET LES RESPONSABLES DES COLLECTIVITES LOCALES POUR L'UTILISATION DE LA LANGUE BRETONNE DANS LES RELATIONS AVEC LE PUBLIC BRETONNANT" ! ...
(nos revendications minimales - F.P.C.B.).

Ar sokialouriezh e Breizh : afer an U.D.B. ? ar Brezhoneg : un digarez ouzhpenn d'hen diskouez ! P.S. "Fañch Mit" ivez a zo barrek evit lakaat ur frazenn vrezhonek a-us d'ur podium pa vez aozet ur gouel gantañ...

Gant hor gwellañ gourc'hemennoù sokialour.

SKOL AN EMSAV
RANN AN DIAVAEZ.

VII.- LIZHER DIWAR-BENN STAJ STUDI HA CHANTERIOU

Ul lizherig diwar-benn un aferig a netra a zo pouezus kenañ d'am soñj daoust da c'hoarzhadennoù dibreder tud 'zo.

Enskrivet on d'ar staj "STUDIOU ha CHANTERIOU" e Lennon. Kenaozet e vezo ar staj-se gant SAE.

Ha setu ma tegemeran ur follenn a zispleg a hed hag a dreuz petra 'vo ar staj, petra 'zo da vezañ degaset hag all, hag all... E GALLEG !

Grevus-tre eo d'am soñj.

Ur staj kenaozet gant ar strollad hollvrezhoneger SAE hag ur strollad all a zo e penn anezhañ, evit Breizh, tud S.A.E. Ur staj a vezo "ouvert aux bretonnants voulant perfectionner l'usage de la langue". Hag e vez kaset un trakt gallek d'an dud !! biskoazh kement-all !

D'am soñj n'heller ket degemer kement-se hep enebiñ start. Setu perak e c'houlennan digant an holl a zo enskrivet d'ar staj-se kas ul lizher heñvel ouzh hini :

"Enskrivet on d'ar staj "STUDIOU HA CHANTERIOU" e Lennon. Krediñ a raen, betek-hen e oa ur staj aozet evit brezhonegerien-Gwall souezhet on bet o tegemeret ul lizher e galleg.

Da gentañ, n'on ket sañset gouzout galleg, setu perak n'int KET D'AR STAJ MA NE VEZ KET KASET DIN DISPLEGADurioù E BREZHONEG.

D'an Eil, staj Lennon a vezo aozet gant sikour Skol an Emsav. Tromplañ izili Skol an Emsav eo kas bruderezh e galleg d'an dud evit ar staj-se enta.

D'an trede, an neubeutañ a c'hellfer gortoz digant "STUDIOU HA CHANTERIOU BREIZH" a vije un divyezhegezh sistematik. Da lavaret eo, kas bruderezh en div yezh ZOKEN EVIT AR STAJOU GALLEGERIEN.

O c'hortoz ur respont, e brezhoneg, diganeoc'h e adlavar an pegen souezhet ha dipitet on bet o tegemer ho tamm paper".

Evit echuiñ e lavarín em eus kaset troidigezh an trakt da "Studi ha chanterioù". Digarez ebet ganto, neuze.

O.Ar Mogn.

+ + + + +

VIII.- KELEIER A - BEP SEURT

Anvioù divyezhek evit straedoù Plourin (OF Montroules 11.6)

E 1973 e oa bet lakaet dija un neubeut plakennoù divyezhek kavet e vezont bremañ e pep lec'h. Araog dilennadegoù an ti-kêr e oa bet prometet gant ar roll en deus gounezet : reizhañ an anvioù lec'h, sevel ur rann breizhek el levraoueg kêr ha degemer an dud e brezhoneg en ti-kêr. Sevenet eo bet ar promesaoù-se. Lakaet plaken-

noù straed divvezhek a zo ur c'hammed all war-raok.

Kaset eo bet ar poentoù -se war-raok gant ar bodad labour sevenadur "natur hag endro" e-lec'h ma kemer perzh Per Honore.

Emvodoù a zo bet dalc'het er c'harterioù evit dedennañ ar boblañs. A-benn ar fin eo bet kemeret an anvioù kinniget gant an dud.

Degemeret eo bet mat tre ar plakennoù nevez gant an dud met ne c'heller ket lavarout kement all diwar benn servijoù ar stad ha servij ar post dreist holl. Skrivet en deus ar PTT d'an ti-kêr e vo diaes tre implij ar mekanikoù da zibab al lizhiri gant an anvioù nevez ha n'eo ket boaz an implijidi da dreiñ ar chomlec'hioù skrivet e brezhoneg.

Respontet eo bet d'ar PTT e oa moaien dezho implijout brezhonegerien.

Sañset ez eus ivez plakennoù divvezhek e Lanuon, Ploumiliau ha Montroulez.

Keleier tennet diwar niv. An Ero Nevez, kelaouenn bedagogiel mistri skol ar Bleun Brug :

Ar vrezhonegerien e Brest -

Un enklask zo bet graet e Brest n'eus ket pell :
16 500 da vihanañ a zo gouest da gomz brezhoneg.
11 600 a zo gouest da lenn anezhañ ha
5 200 da skrivañ anezhañ.

SNI Bro c'hall : en deus embannet e vefe mat d'ar vistri skol gellout kelenn ar yezhoù "rannvroel" e-pad 3 eurvezh bep sizhun.

Rektor Akademiezh PAU en deus goulennet digant ar vistri skol a gomz Euskareg da gelenn ar yezh-se er c'hentañ derez e-pad 3 eurvezh bep sizhun.

E-barzh ur skol a vro Leon eo bet choazet ar brezhoneg evit ar vachelouriezh gant 105 skoliad diwar ar 130 skoliad a oa er c'hlas diwezhañ.

Un enklask zo bet graet e skolioù prevez kentañ derez Penn-ar-Bed, 150 skol en deus respontet :

e 80 % anezho e oar brezhoneg an hanter pe vuio'h eus ar vistri skol.
e 26,6 % anezho e oar brezhoneg an hanter eus ar vistri.
e 25 % anezho e oar brezhoneg an tri c'hard eus ar vistri.
e 22,6 % anezho e oar brezhoneg an holl vistri skol.

IX.- ER C'HELAOUFENNOU

- AR FALZ - niv 27 (genver meurzh 79) straed kan ar Gwez- 29120
Plourin-Montroulez.

Ur pennad gant M. Madeg diwar-benn ar stajoù ha kampoù brezhoneg. Ur pennad a zo da lenn ha prederiañ diwar e benn. Un den eus ar vicher eo M. Madeg dre e stummadur. Stajoù a-bep seurt a vez aozet, studiañ a ra anezho e keñver an dud a zeu, e frammoù, ar c'hudennoù danvezel hag an demokratelezh.

Dielfennadurioù ha kinnigoù sindikajoù zo evit ar pezh a sell ouzh ar brezhoneg ha sevenadur Breizh : SNI PEGC aodoù anhanternoz hag ar Morbihan.

Devezh stourm evit ar brezhoneg ar 15 a viz kerzu 78 e-barzh ar skolioù kaset war raok gant ar FEN hag ar SGEN CFDT.

-LE PEUPLE BRETON - niv 136 (mae 79)

Pennad diwar-benn ar Galloeg. Pouezus eo kudenn ar Galloeg evit ar stourm evit ar brezhoneg. E-pad pell eo bet dispri-
zet ar galloeg gant brezhonegerien zo eus an Emsav. Ken heñvel
e oa an dispri-
zet se ouzh hini ar vourc'hizien c'hall e-keñver ar
brezhoneg. Tostoc'h eo stad ar brezhoneg ouzh hini ar galloeg e-
vit n'eo ouzh hini yezhoù bras Europa. N'eo nag ul lennegezh nag
ur skritur a ra ur yezh met darempredoù kevredigezhel ar re a
implij anezhi.

- BRUD NEVEZ - niv. 23 -(Meurzh 79) 6 ru Beaumarchais-29200 BREST

Gouestlet eo an niverenn-mañ d'ar Chart. Kavet vez testenn
ar skrid diazez-se e brezhoneg (ar wech kentañ din lenn an destenn-
se e brezhoneg !). Studiet vez en un doare resis petra zo bet seven-
net ha petra n'eo ket bet. Pouezhus tre eo gouzout an traoù-se.

(50 L. ar c'houmanant bloaz).

+ + + + +

X.- LABOUR WAR AR MAEZ ER C'HAP

Kinniget eo bet gant an Itron Landru-Gelleg - Ti Feurm
KERGADEL- e Pont 'Kroaz.
degemer tud e miz gouere ha miz eost da labourat e-barzh he zi-
feurm. Graet vo an traoù e brezhoneg. Ar vaouez se zo bet o ter-
c'hel un ostaleri bihan en Naoned (chez Emily) ha kemeret he deus
he leve war difeurm he ziegezh.

Fraost eo an douaroù ha labourioù zo d'ober war-dro an
ti. (Moaien zo dija d'un 10 bennag lojañ e-barzh). Ezhomm he
deus sikour evit difraostañ an douaroù (5 devezh arat) ha lakaat
en dro pep tra a ratre. O vezañ n'eo ket pinvidig divizet o deus
mignoned dezhi mont da sikour anezhi ha goulenn skoazell tud SAE
dre ma vo un doare da zeskiñ brezhoneg ar C'hap. M'emaoc'h prest
da sikour : skrivit d'ar Fulenn o laret pevare hag e-pad pegeit
amzer e c'hellit labourat.

XI. - AR STAJOU

STAJ PLIJIDI : kregiñ a ray d'ar SADORN I8 A VIZ EOST.

Ezhomm 'zo kelennerien !!!

Prest eo dija Marseille Kere ha J.V. Ilias d'ober war-dro an traoù pleustreg hag ar bedagogiezh. Met ne vo ket posubl ober ar staj ma ne deu ket trawalc'h a gelennerien.

STAJ STUDI HA CHANTERIOU : N'eus ket plas ken !

STAJ LANGOLEN :

Aozet 'vo ur staj e Langolen gant YF. JACQ hag e vignoned adaleg ar 22 a viz gouere betek an 29. Dalc'het e vo e skol Sant Augustin.

Lakaet vo ar staj se dindan anv SAE daoust ma vo disheñvel diouzh ar stajoù all. Graet 'vo evit tud ar Rannvro bevennet gant kerioù Kemper, Brieg, Pleyben, Kastell Nevez, Kore. Efedu-soc'h eo stajoù graet evit tud gwriziennet en ur vro evit unan graet evit tud o tont eus pep lec'h hag o chom asambles e-barzh ur skol e-pad pemzektez.

Kinniget vo traoù a-bep seurt : fotoioù, savadennoù-diapo-pourmennadennoù, artizanelezh, sport hag all. Studiet vo ar vro ha buhez an dud a zo chom enni.

STAJOU AR BLEUN BRUG :

.Adaleg an12 a viz gouere (I8 eur) betek an 2I (11 eur) enezenn Raden en Hanveg : evit ar re yaouank a zo o kregiñ gant ar brezhoneg. Mesket vo studi ar brezhoneg e strolladoù bihan hag al labourioù dorn.

.Etre an 23 (9eur mintin) hag an 30 (Abardaez) er memes lec'h e Hanveg evit ar re a oar kaozeal un tamm bennag e brezhoneg dija.

Pal ar staj : dre ar brezhoneg, dont a-benn da anaout gwelloc'h ar vro he istor, he ekonomiezh ha sevenadur. Pourmen vo graet ha labourioù dorn a vo ivez. Dont a ray labourerien douar, skrivagnerien, arzourien hag all da gaozeal gant ar stajidi.

Evit an 2 staj-se eo ret skrivañ d'ar :

BLEUN BRUG -
5, ru Francis Jammes
29200 BREST.